

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Změny v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Jakub Štíbal**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Roman PTÁČEK, Ph.D.

Znojmo, 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Změny v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě“ vypracoval samostatně a všechny použité literární a odborné zdroje jsem uvedl v seznamu použité literatury.

Ve Znojmě dne.....

Jakub ŠTÍBAL

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu bakalářské práce Ing. Romanu Ptáčkovi, Ph.D., za pomoc a cenné připomínky při zpracování práce. Poděkování patří také mé rodině a přítelkyni, za podporu při psaní bakalářské práce i po celé studium.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Jakub ŠTÍBAL
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Změny v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě
Název (v angličtině)	Changes in gross wage tax payments after pension scheme reform

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem práce je, především na základě analýzy a komparace, identifikovat rozdíly v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě a vyhodnotit dopady penzijní reformy na zaměstnance z pohledu daně z příjmů fyzických osob.

Postup práce:

1. V rámci literární rešerše popsat a vyhodnotit změny v penzijním systému, především v rámci II. a III. pilíře.
2. Analyzovat dopady penzijní reformy na odvody z hrubé mzdy a jejich dopad na daňové přiznání, a to jak v případě využití II. pilíře, tak i pro případ využití III. pilíře.
3. V praktické části zpracovat několik modelových případů pro různé výše hrubé mzdy.
4. Průběžné konzultace s vedoucím práce i s odbornou veřejností, stanovení vlastních závěrů.

Metody: Analýza, deskripce, dedukce, komparace, syntéza.

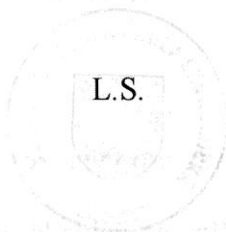
Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 253 s. ISBN 978-80-7357-386-7.
2. VYBÍHAL, Václav a kol.. *Mzdové účetnictví 2012 - praktický průvodce*. 15. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-4101-7.
3. ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2007. 256 s. ISBN 978-80-7201-649-5.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2013

Jakub ŠTÍBAL
student

Ing. Roman PTÁČEK, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Milan HRDÝ, Ph.D.
garant studijního oboru

prof. PhDr. KAMIL FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Bakalářské práce na téma „Změny v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě“ se zaměřuje na analýzu penzijního systému České republiky. Přiblížení důvodů pro změnu důchodového systému, které vedly vládu České republiky k zavedení II. pilíře. Hlavní část se zabývá setrváním v původním I. pilíři, přechodu do nově vzniklého II. pilíře a vstupu do III. pilíře. Vyčíslení výše základu daně a daňové povinnosti v případě I. i II. pilíře a možných odpočtů ze základu daně při vstupu do III. pilíře.

Klíčová slova: důchodová reforma, II. pilíř, hrubá mzda, základ daně, daňové přiznání.

ABSTRACT

Bachelor thesis "Changes in gross wage tax payments after pension scheme reform" focuses on the analysis of the pension system of the Czech Republic. The reasons for the change in the approach to the pension system, which led the Government of the Czech Republic to introduce the second pillar, are discussed here. The main part deals with staying in the original first pillar, the transition to the newly established second pillar and the entrance to the third pillar. Quantification of the amount of the tax base and tax obligations in the case of the first and second pillars and the possible deduction of the tax base at the entrance to the third pillar is calculated here.

Key words: pension reform, the second pillar, gross wage, tax base, tax returns.

OBSAH

1 ÚVOD.....	9
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3 TEORETICKÁ ČÁST	12
3.1 Důchodové pojištění	12
3.2 Důchodový systém před reformou.....	12
3.2.1 I. pilíř penzijního systému	12
3.2.1.1 Druhy dávek důchodového pojištění a jejich výše	13
3.2.2 II. pilíř penzijního systému	14
3.2.2.1 Jak funguje penzijní připojištění se státním příspěvkem?	15
3.3 Reforma penzijního systému	16
3.3.1 Důvody pro důchodovou reformu.....	16
3.3.2 Návrh důchodové reformy	17
3.3.3 Změny v I. pilíři důchodového systému	18
3.3.4 II. pilíř důchodového systému	19
3.3.4.1 Co znamená Opt-out?	20
3.3.4.2 Podmínky vstupu do II. pilíře	21
3.3.4.3 Pojistné odváděné do II. pilíře	21
3.3.4.4 Výplata dávek z II. pilíře	22
3.3.4.5 Výhodnost vstupu do II. pilíře	23
3.3.5 III. pilíř důchodového systému	24
3.3.5.1 Nové účastnické fondy.....	25
3.3.5.2 Změna výše státního příspěvku.....	25
3.3.5.3 Výplata dávek z III. pilíře	26
3.3.5.4 Předdůchod z penzijního spoření.....	27
3.4 Vliv reformy na odvody z hrubé mzdy	28
4.2 Vliv reformy na daňové přiznání	28

4 PRAKTICKÁ ČÁST	30
4.1 Hrubá mzda	30
4.2 Pojistné odváděné z hrubé mzdy	30
4.3 Záloha na daň z příjmů fyzických osob	31
4.4 Modelové případy výpočtu odvodů z hrubé mzdy	32
4.4.1 Modelový případ setrvání v I. pilíři	33
4.4.2 Modelový případ vstupu do II. pilíře	34
4.4.3 Modelový případ setrvání v I. pilíři, ale vstup do III. pilíře	35
4.4.4 Modelový případ kombinace všech pilířů penzijního systému	36
4.4.5 Souhrn příspěvku do penzijního systému	36
4.5 Daňové přiznání	38
4.6. Modelové případy daňového přiznání	39
4.6.1 Modelový případ bez ohledu na daňové zvýhodnění	39
4.6.2 Modelový případ s ohledem na daňové zvýhodnění	40
4.6.3 Přehled příspěvků do III. pilíře a jejich vliv na daňové přiznání	41
4.7 Vyhodnocení vstupu do II. pilíře	43
4.8 Návrh reformy penzijního systému.....	44
4.8.1 I. pilíř penzijního systému	44
4.8.2 II. pilíř	46
4.8.3 III. pilíř.....	49
4.9 Diskuse k návrhu reformy penzijního systému.....	50
5 Závěr	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
SEZNAMY	57

1 ÚVOD

Bakalářskou práci na téma „Změny v odvodech z hrubé mzdy po penzijní reformě“ jsem si vybral z důvodu aktuálnosti tohoto tématu. Od počátku, když se začalo mluvit o reformě penzijního systému, jsem se velice zajímal, jakou bude mít reforma podobu a jaké s ní budou spjaty výhody a povinnosti.

Penzijní systém jako takový má velmi podstatnou roli v životě každého občana, ale také pro samotný stát, který by měl zabezpečit bezproblémový chod tohoto systému. Pro občany by mělo být povinností získávat informace ohledně důchodového pojištění, zvýšit si svojí gramotnost v tomto tématu. Například, jaké mají možnosti spoření na důchod a jestli je výhodné se spoléhat jenom na důchod od státu. Proto jsem se rozhodl vypracovat bakalářskou práci, která by měla popsat, přiblížit a vyhodnotit penzijní systém v České republice.

Problematika ohledně důchodového pojištění není aktuální pouze v naší republice, ale je velmi ožehavým tématem v mnoha státech Evropské unie. Některé státy už své reformy penzijního systému mají za sebou a náš stát si od nich převzal zkušenosti i ponaučení z jejich chyb.

Penzijní reforma by mohla být tématem pro mnoho bakalářských prací a každá by mohla mít svůj záměr, na který se chce zaměřit. Ve své práci bych chtěl popsat hlavně nově vznikající II. pilíř penzijního systému, jak bude fungovat, a jak se dotkne odvodů důchodového pojištění z hrubé mzdy. Vyhodnotit II. pilíře pohledem zaměstnanců a jejich vložených prostředků. Dále také změnami v I. a III. pilíři a jejich důsledky na účastníky těchto pilířů. Porovnat jestli je výhodnější pro zaměstnance vložit peněžní prostředky na důchodové spoření nebo radši na dobrovolné penzijní spoření.

V závěru své práce chci ze získaných informací vyvodit, zda je tato reforma pro náš stát dostačující a případně upozornit na možné situace, které by vedly k lepšímu chodu penzijního systému, nabídnout své vlastní návrhy na penzijní reformu.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je popsat a vyhodnotit změny v penzijním systému České republiky a jejich dopad na hrubou mzdu. Cílem teoretické části bakalářské práce je popsat penzijní systém před reformou a systémem, který je zaveden v tomto roce. V praktické části bakalářské práce jsou zpracovány modelové případy pro různé výše hrubé mzdy. Cílem těchto modelů je představit, jaké bude mít dopady, pokud zaměstnanec vstoupí do nově vznikajících pilířů penzijního systému.

Dílčím cílem bakalářské práce je v úvodu popsat, jak fungoval systém důchodového pojištění před reformou, vysvětlit důvody proč je nutné provést reformu a jaký byl návrh této reformy. Dále popsat změny, které se týkají I. a III. pilíře a představit nově vznikající II. pilíř. Poté vyhodnotit výhodnost vstupu do II. pilíře z pohledu zaměstnanců. V neposlední řadě analyzovat dopady reformy na hrubou mzdu, daň z příjmů fyzických osob a na daňové přiznání. V závěru bakalářské práce autor vyhodnotí reformu penzijního systému.

Bakalářská práce je zaměřená hlavně na penzijní reformu z pohledu zaměstnanců a dopadu reformy na jejich hrubou mzdu. V práci nejsou rozebrány podrobněji strategie a fondy, které budou nabízet penzijní společnosti. Hlavním cílem bakalářské je posoudit, jak se reforma penzijního systému dotkne hrubé mzdy zaměstnance a jestli je výhodné vstoupit do druhého pilíře.

METODIKA

V bakalářské práci jsou použity hlavně metody analytické, komparativní a deskriptivní. Autor získal informace ohledně penzijní reformy a jejího popisu prostřednictvím odborných zdrojů, semináře a diskusních pořadů. Sběr informací probíhal od června 2012 do dubna 2013. Cílem sběru informací bylo zvýšení autorovi informovanosti o provedené reformě.

V nejdůležitější části bakalářské práce jsou vypracovány modelové případy, ve kterých jsou propočítány všechny možné varianty odvodů do penzijního systému pro dvě výše hrubé mzdy. Autor vypracuje výplatní listiny ze stanovených mezd a také zjednodušená daňová přiznání. U všech výpočtů jsou brány v úvahu platné zákony a předpisy. Poté bude vyhodnoceno, kolik musí vložit peněžních prostředků zaměstnanec do konkrétního pilíře penzijního systému.

V neposlední řadě je vypracován souhrnný přehled příspěvků do III. pilíře, a jak tyto prostředky ovlivní daňové zvýhodnění. Závěrečná část práce je zaměřená, na základě získaných dat z vypracovaných modelů a vlastního úsudku autora, na vypracování autorovi ideje pro řešení penzijní reformy. V závěru práce je autorem vyhodnocena penzijní reforma, kterou byla schválena začátkem roku 2013.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Důchodové pojištění

Důchodové pojištění stejně jako nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je součástí sociálního pojištění. Vybraná částka na sociálním pojištění putuje do státního rozpočtu, kde se ihned použije na výplatu důchodů. Bližší informace o odvodech z důchodového pojištění budou popsány v pozdější kapitole.

3.2 Důchodový systém před reformou

„Důchodový systém v České republice můžeme charakterizovat jako systém dvoupilířový, a to základní důchodový systém a důchodové připojištění (zákonným názvem penzijního připojištění se státním příspěvkem).“¹ Základní důchodový povinný pilíř je průběžně financován a doplňkový dobrovolný pilíř penzijního připojištění se státním příspěvkem je financovaný kapitálově. Součástí druhého dobrovolného pilíře je také soukromé životní pojištění.²

Podíl výdajů spojených s výplatou důchodů na HDP byl v roce 2011 okolo 11 %. Zatímco ve Velké Británii je nejnižší podíl výdajů na důchody. Pohybuje se okolo 6,7 % HDP (přičemž průměr OECD je 8,4 % a průměr EU je 9,1 %). Oproti tomu je Velká Británie čtvrtá země žebříčku OECD se 30 % výdaji důchodu pro zaměstnance veřejného sektoru.³

3.2.1 I. pilíř penzijního systému

První pilíř penzijního systému je povinný a tvoří jej základní důchodové pojištění, dávkově definované a průběžně financované. Je univerzální a zabezpečuje všechny ekonomicky aktivní osoby, právní úprava je jednotná pro všechny pojištěnce, neexistují speciální odvětvová schémata. Pouze v oblasti organizačního a administrativního zabezpečení platí určité odchylky pro tzv. silové resorty (např. vojáci, policisté, celníci, hasiči). Důchod ze

---

¹ GREGOROVÁ, Zdeňka. Důchodové systémy. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 212 s. ISBN 80-210-2003-2., str. 127

² FINANCE. Současný český důchodový systém [online] [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/soucasny-cesky-duchodovy-system/>

³ Kollwe, Julia. Pension systems around the world: how the UK measures up. [online] 27. 1. 2012 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://money.aol.co.uk/2012/01/27/pension-systems-around-the-world-how-the-uk-measures-up/measures-up/>

základního důchodového pojištění pobírá v České republice více jak 99 % obyvatel ve věku vyšším, než je věková hranice pro nárok na starobní důchod.⁴

Tento pilíř důchodového systému je průběžně financován. To znamená, že stát vybírá od ekonomicky aktivních obyvatel a zaměstnavatelů procentní část jejich výdělku a poté ji přerozdělí mezi občany, kteří dosáhli důchodového věku. Je to symbol solidarity, teď odevzdám své peněžní prostředky a v budoucnu je budu dostávat v podobě penze. Zároveň se tento systém zakládá na tom, aby poměr mezi plátcí důchodového pojištění a příjemci důchodů, byl vyrovnaný.

Podle zákona o důchodovém pojištění jsou osoby účastné tohoto pojištění zabezpečeni v životních situacích (stáří, invalidita a úmrtí živitele). V tomto případě mají plátcí pojistného nárok na vyplácení dávek důchodového zabezpečení. Základní důchodové pojištění tvoří spolu s nemocenským pojištěním součást sociálního zabezpečení podle zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ve znění pozdějších předpisů. Dále také základní předpis upravující nároky na důchody, způsob stanovení výše důchodů a podmínky pro jejich výplatu je zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, který nabyl účinnosti 1. ledna 1996.⁵

3.2.1.1 Druhy dávek důchodového pojištění a jejich výše

Podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění⁶ rozdělujeme důchodové dávky do čtyř základních oddílů:

- a) starobní;
- b) invalidní;
- c) vdovský a vdovecký;
- d) sirotčí.

Výše důchodu, podle tohoto zákona, se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Základní výměra se stanoví procentní sazbou z průměrné mzdy a procentní výměra se

---

⁴ MPSV. Důchodové pojištění. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3>

⁵ ČSSZ, Důchodové pojištění. Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit 2012-10-30]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>

⁶ viz § 4 zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

stanoví procentní sazbou z výpočtového základu, jde-li o důchody starobní a invalidní, nebo z procentní výměry důchodu zemřelého, jde-li o důchody vdovský a vdovecký nebo sirotčí.

V současné době je mnoho důchodců donuceno si přivydělat, z důvodů, že jejich výše důchodů nestačí na pokrytí výloh spojených s vedením domácnosti, výdajů spojených s lékařskou péčí a nákupem léků... Dále také nemohu opomenout fakt, že se neustále zvyšuje daň z přidané hodnoty a spotřební daň, které pociťuje každý z nás.

3.2.2 II. pilíř penzijního systému

Za druhý pilíř penzijního systému se považuje dobrovolné penzijní připojištění se státním příspěvkem. Penzijní připojištění se státním příspěvkem je možno podle terminologie EU⁷ považovat za třetí pilíř důchodového systému. Do třetího pilíře jsou zahrnuty i produkty komerčních pojišťoven – v našem případě životního pojištění. Důchody vyplácené ze třetího pilíře se zatím podílejí na příjmech důchodců zanedbatelnou měrou.⁸

Penzijní připojištění je státem podporované zvýhodněné spoření na stáří, které doplňuje státem garantovaný důchod a tím se snaží zvýšit životní úroveň důchodců. České penzijní fondy poskytují své služby od roku 1994. Počet klientů se za uplynulých 17 let neustále zvyšuje a nyní dosáhl již 4,5 miliónu. Každý, kdo do penzijního připojištění vstoupí a bude spořit, může získat státní příspěvek. Při vyšší úložce může získat navíc klient penzijního fondu výhodu na daních, tedy zmenšením základu daně. Výhodu na daních získávají také přispívající zaměstnavatelé, kteří platí v současnosti příspěvky více než jednomu miliónu klientů penzijních fondů.⁹

---

⁷ EICHHORST, Werner; GERARD, Maarten; KENDZIA, Michael J.; MAYRHUBER, Christine; NIELSEN, Connie; RÜNSTLER, Gerhard; URL, Thomas. Pension systems in the EU – contingent liabilities and assets in the public and private sector. DIRECTORATE GENERAL FOR INTERNAL POLICIES POLICY DEPARTMENT A: ECONOMIC AND SCIENTIFIC POLICY. European Parliament. [online]. October 2011 [cit 2012-12-10] str. 25 Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/econ/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=59871>

⁸ MPSV. Důchodové pojištění. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3>

⁹ MPSV. Penzijní připojištění. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/5>

3.2.2.1 Jak funguje penzijní připojištění se státním příspěvkem?

V České republice existovalo 9 penzijních fondů, které nabízeli produkty penzijního připojištění. Ve smlouvě s penzijním fondem se klient zaváže, že bude platit pravidelné příspěvky (může je za něj platit také částečně nebo i zcela zaměstnavatel). Penzijní fond se zaváže, že bude příspěvky s vynaložením odborné péče podle zákonných pravidel zhodnocovat. Smlouva také obsahuje popis možností, jakým způsobem prostředky mohou být v budoucnu vyplaceny.¹⁰ Účastník si může vybrat ze dvou forem výplat a to buď jednorázového výběru, nebo čerpat penzi formou důchodu.

Penzijní fondy využívají investice s minimálním rizikem a stabilními výnosy. Investují převážně do státních cenných papírů, dluhopisů, akcií a termínovaných vkladů. Minimálně 85 % ročního zisku fondů je každoročně rozděleno mezi klienty a připsáno na jejich účty. Penzijní fondy mají dále podle zákona předepsanou povinnost připisovat každý rok svým klientům minimálně nulové zhodnocení. Vzhledem k výše uvedenému se penzijní fondy mohou odlišit pouze úrovní výnosu, který připisují na konta svých klientů.¹¹ Nulové zhodnocení dává klientům jistotu, že se díky nevhodnému investování penzijních fondů nedostanou do záporných hodnot. Jak hospodařil penzijní fond s penězi svých klientů, se každý dozví z výpisu z účtu penzijního připojištění, který obdrží každý rok.

---

¹⁰ MPSV. Jak funguje penzijní připojištění. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/79>

¹¹ Redakce. Co byste měli vědět o penzijních fondech: Co je to penzijní fond? [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisti/co-byste-meli-vedet-o-penzijnich-fondech/>

Tabulka č. 1 Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v %

Název penzijního fondu	2008	2009	2010	2011
AEGON Penzijní fond, a.s.	3,50	2,10	2,11	1,60
Allianz penzijní fond, a.s.	3,00	3,10	3,00	2,69
AXA penzijní fond, a.s.	0,00	2,00	1,47	1,47
ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s.	0,02	1,00	1,49	1,71
Generali penzijní fond, a.s.	0,05	1,37	2,10	0,30
ING Penzijní fond, a.s.	2,00	2,40	2,10	2,10
Penzijní fond České pojišťovny, a.s.	0,04	0,10	2,00	1,50
Penzijní fond České spořitelny, a.s.	0,20	1,2	2,34	2,07
Penzijní fond Komerční banky, a.s.	0,40	1,28	2,23	2,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě APFCR. Zhodnocení prostředků účastníků. Asociace penzijních fondů ČR [online]. [cit 2012-11-22]. Dostupné z: http://apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku/_files/zhodnoceni.xls

3.3 Reforma penzijního systému

Současný systém penzí v České republice dostává zásadních nedostatků, které se prohlubují, a pro jeho udržení se snaží vláda zavést nová opatření. Ty by měli zabránit ztrátám, které vznikají s vyplácením důchodů. Prioritou nového penzijního systému by mělo být, aby se každý občan začal více podílet na tomto systému a nespoléhat se pouze na důchod vyplácený z I. pilíře.

3.3.1 Důvody pro důchodovou reformu

Jeden ze zásadních důvodů pro reformu penzijního systému je ten, že se zvyšuje počet obyvatel odcházejících do důchodu a naproti tomu klesá počet ekonomicky aktivních občanů. Náš důchodový systém byl zaveden před více jak sto lety a odchod do důchodu byl adekvátní k věku dožití obyvatel. V dnešní době roste věk dožívání, ale systém funguje za původních podmínek, odchod do důchodu se sice postupně zvyšuje, ale je nutné podotknout, že to není v takové míře, jaká by byla potřebná a odpovídala zvyšujícímu se věku obyvatelstva.

Financování důchodu se od roku 2008, kdy byl důchodový účet vyrovnaný, stává přítěží pro ostatní příjmové složky státního rozpočtu. Ročně se odvede od ekonomicky aktivních obyvatel o 30 – 40 mil. Kč méně než Česká správa sociálního zabezpečení vyplatí na důchodech. „Dnes připadá na jednoho důchodce 1,8 ekonomicky aktivních lidí - plátců sociálního pojištění. Pokud se systém neupraví, v roce 2050 to bude podle posledních analýz asi 1,2.“¹² Vzhledem k těmto faktům je průběžný systém financování důchodu nedostačující a je potřeba jej v budoucích letech doplnit, aby se nadále neprohluboval deficit v tomto systému.

V současné době téměř 95 % důchodců pobírá důchod od státu. Toto číslo je extrémně vysoké, a proto se snaží vláda ČR o rozložení rizik spojených s výplatou penzí tak, aby se občané podíleli větší měrou na tomto riziku. Vláda se tím snaží, občany podpořit ke spoření více vlastních prostředků, které budou moci čerpat v důchodovém věku.

Podle názoru redaktora Jana Němce: „V budoucnu by se systém beze změn s velkou pravděpodobností buď zhroutil, anebo zajistil penzistům jen zanedbatelné a nedostatečné příjmy. Nepočítají-li se drobné parametrické úpravy například ve věku odchodu do důchodu, dosud se žádná z vlád neodvážila do citlivého tématu „říznout“. Také o nynější reformě hovoří mnozí odborníci jako o polovičaté. Vadí jim například poměrně malá část, kterou lze ze státního pilíře vyvést, nebo dobrovolnost. Ta totiž může způsobit, že se do systému zapojí málo lidí, což státnímu pilíři neuleví. Přesto jde o krok směrem, jímž se vydaly už dříve některé země v západní Evropě, kde se určitá forma soukromého spoření na penzi osvědčila.“¹³

3.3.2 Návrh důchodové reformy

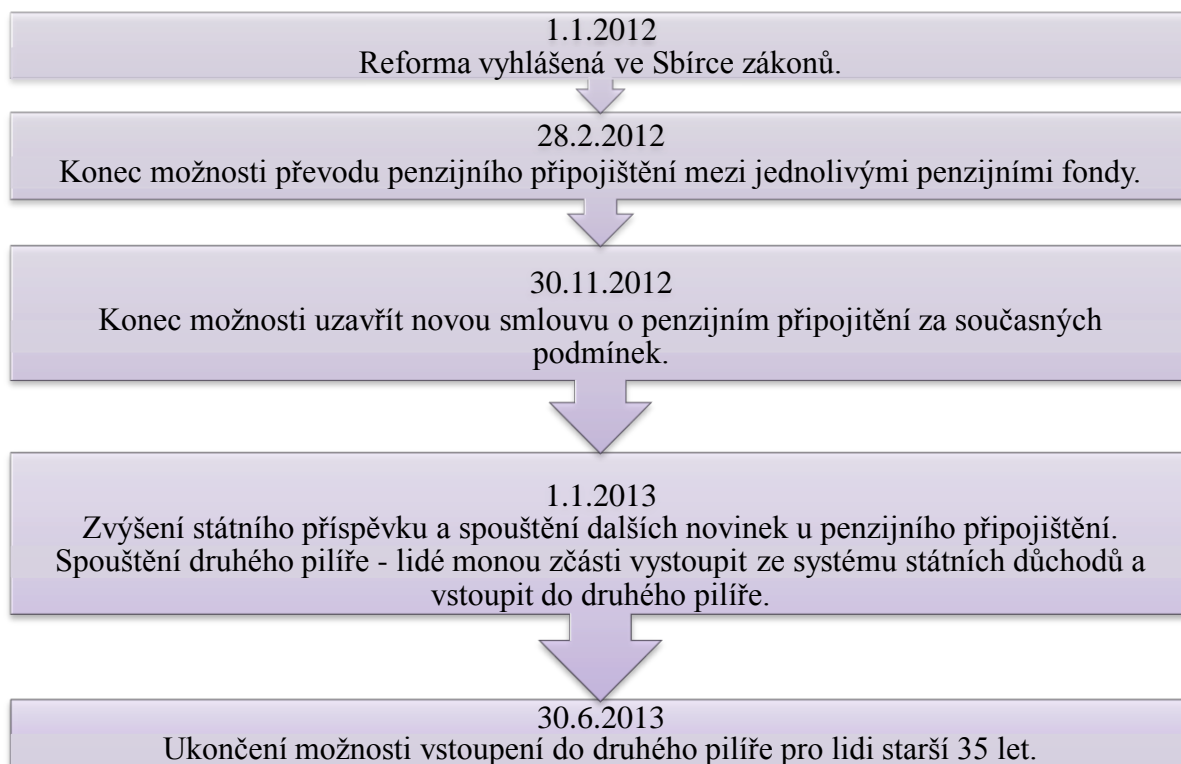
Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo reformu penzijního systému, která vzešla v platnost 1. 1. 2013. Jejím hlavním úkolem je ulehčit průběžnému systému financování důchodového systému. Tento úkol by měl být realizován pomocí zavedení druhého pilíře, ten bude dobrovolného fondového spoření (tzv. opt-out) a úpravou třetího pilíře (dříve druhý pilíř). Jestli tento úkol splní a bude efektivní, ukáže až čas. Může se také stát, že budoucí vláda pozmění anebo úplně zruší druhý pilíř.

---

¹² Odbor 71. Důchodová reforma: Proč je nutné provést důchodovou reformu? Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 1. 12. 2011 [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/164>

¹³ NĚMEC, Jan. Komu se vyplatí reforma. Ekonom, 2012, 18. – 24. 10. 2012, č. 42, str. 41 ISSN 1210-0714

Obrázek SmartArt č. 1 Časová osa důchodové reformy

Zdroj: Vlastní zpracování na základě NĚMEC, Jan. Komu se vyplatí reforma. Ekonom, 2012, 42, str. 40 ISSN 1210-0714

3.3.3 Změny v I. pilíři důchodového systému

Občané, kteří se rozhodnou nevstupovat do nového pilíře, budou odvádět 28 % na důchodové pojištění. Po dovršení věku odchodu do důchodu, bude stát vyplácet penze stejným způsobem jako nyní.

Další neméně důležitý fakt této reformy poznamená hlavně ženy, protože tato reforma ruší tzv. pozitivní diskriminaci žen. Kdy při výpočtu jejich věku odchodu do důchodu se bralo v potaz, kolik porodily dětí. Nyní budou ženy odcházet do důchodu stejně jako muži.

Reforma mění hranici odchodu do důchodu a to postupně až do 70 let. Se zvýšenou hranicí se posouvá i počet let, po které musí plátce odvádět pojistné na důchodovém pojištění a to až k hranici 35 let.

Tabulka č. 2 Doba pojištění pro nárok na důchod

Rok dosažení důchodového věku	Potřebná doba pojištění v letech
2010	26
2011	27
2012	28
2013	29
2014	30
2015	31
2016	32
2017	33
2018	34
po 2018	35

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů MPSV. Doba pojištění pro nárok na důchod. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/60>

3.3.4 II. pilíř důchodového systému

Druhý pilíř důchodového systému je státem organizované dobrovolné kapitálové penzijní spoření, kdy si budou moci občané ze svého důchodového pojištění převést 3 % do nově vznikajících penzijních společností (opt-out). Tento systém je dobrovolný a každý má možnost rozhodnutí jestli vstoupí nebo ne.

„Kapitálovým se nazývá, protože s příjmy se hospodaří odlišným způsobem. Nejprve jsou příjmy každého účastníka tohoto systému ve fázi spoření shromažďovány na osobním účtu a jako jeho kapitál jsou po několik desetiletí zhodnocovány na finančních trzích. Do zhodnocování jsou téměř vždy zapojeny zahraniční finanční instituce (Švédsko, Chile, Švýcarsko, Nizozemí, Dánsko, Polsko, Slovensko...). V jiných oblastech jako výběr pojistného nebo výplata penzí je obvyklé i zapojení státu.“¹⁴

¹⁴ MPSV. Slovníček pojmů - Druhý fondový (kapitálový) pilíř. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

Pro fungování II. pilíře je vytvořen centrální registr smluv (CRS). Registr vede všechny relevantní údaje týkající se účasti na důchodovém spoření, jejich vzniku a zániku, jednotlivých účastníků a jimi uzavíraných smluv o důchodovém spoření s penzijními společnostmi a dále i o pojistných smlouvách o pojištění důchodů. Správcem registru je Generální finanční ředitelství, které je nejvyšším orgánem Finanční správy ČR.¹⁵

„Vláda se dohodla, že v rámci mezigenerační solidarity bude možné dobrovolné vyvedení částky o výši jednoho procenta mzdy, resp. vyměřovacího základu, potomků vůči svým rodičům, kteří jsou ve starobním důchodu. Tento bonus jim nebude krácen ze mzdy, ani z jejich vlastního penzijního pojištění. Jde ryze o příspěvek státu, kterým budou moci děti svým rodičům v penzi “přilepšit“ pouhým souhlasem.“¹⁶ Tímto gestem chce vláda přilákat občany, aby vstoupili do tohoto nově-vznikajícího produktu. Snaží se nabídnout něco navíc, co by mohlo přesvědčit nerozhodné občany.

3.3.4.1 Co znamená Opt-out?

„Opt-out se obecně používá pro mechanismus či úkon, kterým se může občan vyvázat z nějaké povinnosti. Proč se tento název používá v souvislosti s naší důchodovou reformou? Každý jsme povinně účastníkem státního důchodového pojištění. Ať se nám to líbí nebo ne, musíme České správě sociálního zabezpečení z každé stokoruny naší hrubé mzdy posílat prostřednictvím zaměstnavatele 28 korun (28 procent). ČSSZ tyto peníze potřebuje, a proto je ihned použije na výplatu důchodů našich starších spoluobčanů.“¹⁷

Vstupem do opt-outu si bude moci občan snížit procentní část, kterou má povinnost odvádět na účet ČSSZ. Tato výhoda s sebou nese také svoji povinnost, kterou musí dodržet. K této procentní části, kterou si sníží odvod do prvního pilíře, přidá ještě část vlastních peněžních prostředků. Poté obě částky dohromady poputují na individuální účet u zvoleného důchodového fondu.

---

¹⁵ MPSV. Důchodová reforma – základní fakta. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/72>

¹⁶ Odbor 71. Důchodová reforma: Proč je nutné provést důchodovou reformu? Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 1. 12. 2011 [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/164>

¹⁷ MPSV. Slovníček pojmů - Opt-out. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

3.3.4.2 Podmínky vstupu do II. pilíře

Jak bylo uvedeno v předchozím odstavci, do toho systému může vstoupit každý, na základě svého rozhodnutí. Do toho pilíře budou moci vstoupit lidé mladší 35 let. Osobám starších než 35 let bude umožněno rozhodnutí do konce měsíce června roku 2013.

Zásadní podmínkou vstupu do dobrovolného spoření je nenávratnost svého rozhodnutí. Pokud vstoupím do druhého pilíře, už v něm budu muset zůstat. Dále si bude muset občan vybrat jeden z fondů, který nebude moci změnit po dobu spoření. Tyto penzijní společnosti nebudou muset garantovat nezáporný výsledek hospodaření a tím budou moci vstupovat na rizikovější trhy, kde bude i větší procento výnosu.

Penzijní společnosti budou nabízet svým klientům čtyři investiční strategie:¹⁸

- strategie státních dluhopisů;
- konzervativní (opatrnější) strategie;
- vyvážená strategie (střední riziko);
- dynamická strategie (vyšší riziko).

Výběr jedné z těchto strategií, bude záležet na vlastním rozhodnutí, jak moc budeme důvěřovat riskantnějším investicím. Může se stát, že na těchto investicích vyděláme, ale v horších případech se může stát, že o své prostředky přijdeme. Vše bude záležet na aktuálních podmínkách na trh. Naše výnosy bude také ovlivňovat výše inflace, proto se při dlouhodobém spoření doporučuje vstoupit do rizikovějších strategií.

3.3.4.3 Pojistné odváděné do II. pilíře

„Podpisem smlouvy o důchodovém spoření se účastník zaváže k tomu, že po zbytek jeho výdělečné činnosti až do přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění bude část jeho pojistného odváděna na jeho individuální účet u penzijní společnosti. Tato část představuje 3 procentní body z celkové sazby pojistného, která je 28 %. Současně se zaváže, že po uvedenou dobu, bude platit zvýšenou sazbu pojistného, a to o dodatečné 2 procentní body, které budou rovněž převáděny na jeho individuální účet u penzijní společnosti. Celkový odvod pojistného na důchodové pojištění tak bude 30 %

---

¹⁸ MPSV. Slovníček pojmů - Investiční strategie. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

vyměřovacího základu (21,5 % zaměstnavatel, 8,5 % zaměstnanec), z toho 25 % na základní důchodové pojištění a 5 % na důchodové spoření.¹⁹

Zaměstnavatelé nebudou muset odvádět částky odděleně, ale pošle celých 30 % vyměřovacího základu na ČSSZ a poté přepošle poměrnou část, tedy 5 %, na účet vybrané penzijní společnosti. Zaměstnanec tuto změnu pocítí akorát na výplatní listině, kde bude jeho čistá mzda o 2 % menší.

3.3.4.4 Výplata dávek z II. pilíře

Po dovršení důchodového věku, klientovi penzijní společnost převede naspořenou částku na účet jím zvolené životní pojišťovny. Naspořenou částku budeme muset pobírat ve zvolené penzi, nebude si moci tuto částku vybrat jednorázově.

Účastník důchodového spoření bude mít možnost výběru z následujících výplat důchodů:²⁰

1. doživotní starobní důchod;
2. doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let ve stejné výši;
3. starobní důchod na dobu 20 let.

Při zvolení doživotního starobního důchodu, bude účastníkovi vyplácena do konce života annuita ve výši, kterou vypočítá životní pojišťovna. Výhoda této varianty spočívá v tom, když se účastník dožije vyššího věku, než se kterým počítala životní pojišťovna. Vzhledem k tomuto se může stát, že účastník přečerpá své úspory, ale od pojišťovny bude dále pobírat zmíněnou annuitu až do konce života. V opačném případě, kdy své úspory nevyčerpá, nemají nárok dědicové na pokračování výplaty annuity. Zbytková část propadne životní pojišťovně, která tyto prostředky bude používat pro ty účastníky, kteří se dožijí vyššího věku.

Druhá varianta přináší výhody po smrti účastníka pro pozůstalého, kterého uvede ve smlouvě s životní pojišťovnou. Osoba, kterou takto uvede ve smlouvě, bude pobírat

---

¹⁹ MPSV. Důchodová reforma – základní fakta. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/72>

²⁰ MPSV. Důchodová reforma – způsob výplaty. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-24]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/73>

stejnou výši důchodu, kterou pobíral účastník. Tento pozůstalostní důchod bude platný pouze po tři roky od vzniku nároku.

Poslední varianta výplaty penze je starobní důchod na 20 let. Účastník tohoto systému bude mít jistotu, že všechny své vložené prostředky vyčerpá. V případě, že se účastník dožije více jak 20 let po nároku na výplatu důchodu, bude odkázán pouze na důchod z prvního pilíře, který bude mít ale nižší. Při smrti účastníka dříve než měl možnost vyčerpat všechny své naspořené prostředky, bude tato částka převedena na právoplatného dědice, který bude dostávat stejnou částku, než uplyne doba 20 let.

3.3.4.5 Výhodnost vstupu do II. pilíře

Výhodnost vstupu do toho pilíře nebude pro všechny občany stejná. „*V tuto chvíli lze očekávat, že se fondy druhého pilíře při porovnání s průběžným systémem vyplatí spíše pro vysoko příjmové občany nebo středně příjmové skupiny při minimální době spoření 25 let. Záležet však bude i na volbě profilu fondu a zejména na jeho skutečném výnosu.*“²¹ Nejenom na skutečném výnosu, který vyprodukuje fond penzijní společnosti, bude záležet, ale především na účastnících těchto fondů. Ti se budou rozhodovat do jakých fondů, a do které strategie vstoupí, a jak moc budou chtít své prostředky investovat na rizikovějších trzích.

Minimální výše hrubé mzdy pro vstup do druhého pilíře se odhaduje na částku převyšující průměrnou hrubou mzdu. Přitom průměrná hrubá mzda pro rok 2012 v České republice, podle Českého statistického úřadu činí 25 101 Kč.²² Toto číslo ale neodpovídá realitě, protože výše hrubé mzdy většiny ekonomicky aktivních obyvatel je o několik tisíc korun nižší, než jak je uváděná průměrná hrubá mzda. Výše průměrné hrubé mzdy je ovlivněna vysoko příjmovými skupinami obyvatel, pro které je výhodné vstoupit do tohoto systému. Čím vyšší bude odvod na důchodovém pojištění, tím vyšší bude částka vyplácená po odchodu do důchodu.

---

²¹ Redakce. II. pilíř budoucích českých důchodců. Důchodová reforma [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisti/i-pilir-budoucich-ceskych-duchodcu/>

²² Krajská správa ČSÚ v Brně. Průměrná mzda v Jihomoravském kraji ve 4. čtvrtletí 2012 a rok 2012. Český statistický úřad [online]. 25. 3. 2013 [cit 2013-3-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_jihomoravskem_kraji_ve_4_civrtleti_2012_a_za_rok_2012

3.3.5 III. pilíř důchodového systému

„Třetím pilířem důchodového systému jsou soukromé úspory na stáří. Zatímco v prvním a druhém pilíři pochází příjmy z pojistného od zaměstnavatelů, příspěvky třetího pilíře platí vždy klienti ze svého osobního majetku (z příjmu po zdanění). Stát jen obvykle spoření určitým způsobem zvýhodňuje - v České republice státními příspěvky i daňovým zvýhodněním. V řadě dalších zemí většinou daňovými výhodami, v Německu jako v ČR státním příspěvkem.“²³ V našem systému se tento pilíř dříve označoval jako druhý pilíř. Součástí vládního rozhodnutí je reforma tohoto pilíře, aby si účastníci dobrovolného penzijního spoření ukládali více peněz na důchod. Odměnou za vložení vyšších částek bude zvýšení státního příspěvku. Dříve penzijní připojištění se přejmenovalo na dobrovolné penzijní spoření.

Od 1. ledna roku 2013 ze současných penzijních fondů vznikly fondy transformované a dále byly vytvořeny nové fondy – tzv. účastnické. Občané, kteří spoří u stávajících penzijních fondů si mohli vybrat, jestli zůstanou v transformovaném fondu nebo přejdou do nových účastnických fondů. Mezi transformovanými fondy nebude možné přecházet a možnost založit penzijní připojištění podle starých podmínek trvalo pouze do 30. listopadu 2012.²⁴

Občané, kteří si nezvolí žádnou variantu a zůstanou u svého penzijního připojištění, budou změnami ovlivněni jen malou měrou. Změny se dotknou zvýšení minimálně vložené částky a od toho odvíjející se výše státního příspěvku, dále podmínek daňového zvýhodnění, které si mohou zahrnout v daňovém priznání. Garance nezáporného zůstatku zůstává při starém, stejně jako možnosti vkladu od zaměstnavatele. Výplaty z dobrovolného penzijního spoření zůstávají stejné tj. výplata jednorázové částky.

Nově budou odděleny prostředky účastníků a majetek akcionářů. Oddělení majetku umožní stanovit zákonem limit nákladů, které si správce bude moci za své služby načítovat, a který nesmí překročit. Například náklady za provize už nebudou ukrajovaly podstatnou část z výnosu. Oddělení majetku také umožní vytvořit několik různých

---

²³ MPSV. Slovníček pojmů - Třetí dobrovolný pilíř. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-26]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

²⁴ Redakce. III. pilíř českého důchodového systému bude doplňkové penzijní spoření. Důchodová reforma [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-28]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisti/iii-pilir-ceskeho-duchodoveho-systemu-bude-doplnekove-penzijni-sporeni/>

investičních strategií, které budou zajímavé zejména pro mladší klienty, pro které bude vhodné vložit své prostředky do strategie s vyšším podílem akcií, a tak mít v budoucnu šanci na zajímavější výnosy.²⁵

3.3.5.1 Nové účastnické fondy

U nových účastnických fondů zůstávají zachovány státní příspěvky, daňové úlevy i možnost příspěvku zaměstnavatele. Účastnické fondy ovšem nemají garanci nezáporného zhodnocení prostředků – bude v nich možné dosáhnout vyšších, ale i záporných výnosů. Nebudou dále poskytovat výsluhové a pozůstalostní penze. Povinně existuje konzervativní fond, případně mohou penzijní společnosti zakládat další (dynamičtější) účastnické fondy. Podstatnou změnou je i to, že majetek fondu a majetek penzijní společnosti je oddělen, účastnické fondy tak fungují obdobně jako klasické otevřené podílové fondy. Výhodou jsou nízké poplatky za správu, které definuje zákon. Mezi novými účastnickými fondy bude možné přestupovat. Zcela klíčovou je volba investiční strategie.²⁶

3.3.5.2 Změna výše státního příspěvku

V návrhu důchodové reformy nebyl opomenut ani státní příspěvek, který prošel významnou změnou, která zvýhodní ty účastníky dobrovolného penzijního spoření, kteří si budou spořit vyšší částky. Minimální výše se změnila z dosavadních 100 Kč na 300 Kč, která by měla zvýšit celkovou částku odvodů do penzijních společností v rámci dobrovolného penzijního spoření. Kolik bude výše státního příspěvku, ovlivňuje množství vložených peněžních prostředků (viz. Tabulka č. 3).

---

²⁵ MPSV. Co se změní od roku 2013. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-28]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/81>

²⁶ Redakce. III. pilíř českého důchodového systému bude doplňkové penzijní spoření. Důchodová reforma [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-28]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojsteni/iii-pilir-ceskeho-duchodoveho-systemu-bude-doplnekove-penzijni-sporeni/>

Tabulka č. 3 Změna státního příspěvku v Kč

Měsíční příspěvek klienta	Státní příspěvek 1994 - 1999	Státní příspěvek 2000 – 2012	Státní příspěvek od 2013
100	40	50	-
200	72	90	-
300	96	120	90
400	112	140	110
500	120	150	130
600	120	150	150
700	120	150	170
800	120	150	190
900	120	150	210
1000	120	150	230

Zdroj: Vlastní zpracování podle MPSV. Státní příspěvek a jeho změna. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-12-01]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/80>

Z tabulky je patrné, že částka 600 Kč je hraniční a výše státního příspěvku zůstala stejná. Při takto stanovené výši státního příspěvku bude výhodnější vkládat vyšší částky, které doposud nebyly tolik podporované. Snaha o to, aby lidé vkládali mnohem více svých prostředků, je z výše státního příspěvku patrná.

3.3.5.3 Výplata dávek z III. pilíře

Podle zákona 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním připojištění²⁷ bude možnost pobírat dávky dobrovolného penzijního spoření dovršením 60 let a délka spoření musí být vyšší, jak 60 kalendářních měsíců. Účastník, kterému náleží nárok na dávky z dobrovolného penzijního spoření, podá písemnou žádost, kde uvede, jakou formou výplat dávek chce své vložené prostředky čerpat.

²⁷ viz § 19 – 25 zákona 427/2011 Sb. o doplňkovém penzijním připojištění

Dávky dobrovolného penzijního spoření hrazené penzijní společností:

- a) starobní penze na určenou dobu;
- b) invalidní penze na určenou dobu;
- c) jednorázové vyrovnání;
- d) odbytné;

Dávky dobrovolného penzijního spoření hrazené pojišťovnou:

- e) úhrada jednorázového pojistného pro doživotní penzi;
- f) úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu.

Účastník, který si zvolí jednorázové vyrovnání, může tu formu výplaty kombinovat s formou z bodu a), b), e), f). Pokud účastník zemře ve spořicí fázi, bude osobě uvedené ve smlouvě o dobrovolného penzijního spoření zaslán nárok na jednorázové vyrovnání nebo odbytné. Jestliže účastník zemře ve výplatní části a vybral si dávky určené na dobu určitou, budou tyto prostředky předmětem dědictví. Pokud si vybral doživotní dávky, peněžní plnění nebude předmětem dědictví a peněžní prostředky propadnou zvolené pojišťovně.

3.3.5.4 Předdůchod z penzijního spoření

Reforma penzijního systému přinese možnost účastníkovi dobrovolného penzijního spoření čerpat peněžní prostředky ještě před odchodem do důchodu. Předdůchody by měly pomoci lidem, aby překlenuli nepříznivé období, zejména v souvislosti s nezaměstnaností, výše by odpovídala alespoň třetiny průměrné mzdy. Nespornou výhodou předdůchodu je, že během výplaty stát hradí zdravotní pojištění a není krácena doba ani základ pro výpočet starobního důchodu. Podmínkou pro nárok na předdůchod je:²⁸

- účast na dobrovolném penzijním spoření;
- 5 let do dosažení důchodového věku.

---

²⁸ Předdůchody. Penzijní fond české pojišťovny [online]. [cit 2012-12-03]. Dostupné z: <http://www.vseopenzich.cz/klient/schema-fungovani-penzijniho-systemu/jak-bude-fungovat-iii-pilir/predduchody.html>

Jestliže příjemci dávek budou provozovat výdělečně činnost, stát za ně bude hradit zdravotní pojištění, může využívat i výhod hodnocení doby pobírání těchto dávek jako vyloučené doby.²⁹ Alternativa v podobě předdůchodu z dobrovolného penzijního spoření se jeví jako velice výhodná možnost pobírání peněžních prostředků před odchodem do důchodu, než čerpání peněžních prostředků při odchodu do předčasného důchodu.

3.4 Vliv reformy na odvody z hrubé mzdy

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, změna z odvodu hrubé mzdy bude ovlivněna pouze při přechodu do druhého pilíře. Kdy budou odvedeny 3 % z důchodového pojištění a 2 % z vlastních prostředků z hrubé mzdy, na individuální účet u penzijní společnosti. Prostředky vložené do třetího pilíře neovlivňuje výše čisté mzdy, ale zaměstnavatel může posílat částku dobrovolného penzijního spoření na účet příslušného fondu nebo jej platit za zaměstnance. Výše příspěvku záleží jen na osobním rozhodnutí účastníka dobrovolného penzijního spoření.

4.2 Vliv reformy na daňové příznání

U daňového příznání je situace opačná než v případě odvodů z hrubé mzdy. Vliv na daňové příznání bude mít pouze dostatečná výše odvodu do třetího pilíře, tedy do dobrovolného penzijního spoření se státním příspěvkem. Při výpočtu výše základu daně přičítáme k hrubé mzdě sociální pojištění, které odvádí zaměstnavatel za zaměstnance a to se po reformě penzijního systému nezměnilo.

V systému před reformou šlo odečíst od základu daně ve zdaňovacím období příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 12 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho „*penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na zdaňovací období snížené o 6 000 Kč.*“³⁰ Pro nejvyšší odpočet musel účastník vložit nejméně 18 000 Kč za rok.

---

²⁹ ČSSZ, PŘEDDŮCHODY – DÁVKY ZE III. PILÍŘE. Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit 2013-04-23]. Dostupné z: http://www.cssz.cz/cz/casopis-narodni-pojisteni/archiv-vydanych-cisel/clanky/predduchody_%E2%80%93_davky_ze_iii_pilire.htm

³⁰ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012, úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 20

Po reformě třetího pilíře bude možné od základu daně ve zdaňovacím období odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 12 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho „penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem nebo penzijní společností; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na zdaňovací období sníženému o 12 000 Kč.³¹

Nebo „doplňkové penzijní spoření podle smlouvy o doplňkovém penzijním spoření uzavřené mezi poplatníkem a penzijní společností; částka, která lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření na zdaňovací období sníženému o 12 000 Kč“³² Nyní bude muset účastník pro získání celkové výše pro odpočet, vložit 24 000 Kč za rok

Tabulka č. 4 Měsíční úložka a její vliv na daňový odpočet

Měsíční úložka v Kč	Nezdanitelná položka v Kč
Do 1 000	0
1 100	1 200
1 200	2 400
1 300	3 600
1 400	4 800
1 500	6 000
1 600	7 200
1 700	8 400
1 800	9 600
1 900	10 800
2 000	12 000

Zdroj: Vlastní zpracování podle TŮMA, Ondřej. 2013: Penzijní připojištění a jeho pokračování [online]. 28. 11. 2012 [cit 2012-12-03]. Dostupné z:

<http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/246074-2013-penzijni-pripojisteni-a-jeho-pokracovani>

³¹ MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012, úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha : Grada Publishing, 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 20

³² MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012, úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0., str. 20

4 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části budou aplikovány poznatky z teoretické části při výpočtu modelových případů hrubých mezd a daňových příznání.

4.1 Hrubá mzda

Pro výpočet sociálního a zdravotního pojištění je potřeba znát výši hrubé mzdy. Součástí hrubé mzdy je:

- a) Základní mzda;
- b) + Příplatky (za přesčas, v noci, ve svátek...);
- c) + Náhrady mzdy (státní svátky, dovolená);
- d) + Prémie, osobní ohodnocení.

Základní mzda je: „*Mzda je peněžité plnění a plnění peněžité hodnoty (naturální mzda) poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci (není-li v zákoníku práce stanoveno jinak).*“³³

4.2 Pojistné odváděné z hrubé mzdy

V současné době se podílí na pojistném odváděném z hrubé mzdy zaměstnavatel i zaměstnanec. Částka pojistného se vypočítá z hrubé mzdy, pojistné se zaokrouhluje u každého poplatníka na celé Kč nahoru.

Zdravotní pojištění

Sazby pojistného zdravotního pojištění:

○ Zaměstnavatel	9,00 %
○ Zaměstnanec	4,50 %
○ Celkem	13,50 %

---

³³ VYBÍHAL, Václav. a kol. *Mzdové účetnictví 2012 - praktický průvodce*. 15. Praha: Grada Publishing, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-4101-7.

Sociální pojištění

Součástí sociální pojištění je pojistné na nemocenské a důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Sazby pojistného na sociální pojištění:

○ Zaměstnavatel:	
○ Nemocenské pojištění	2,30 %
○ Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,20 %
○ Důchodové pojištění	21,50 %
○ Celkem	25,00 %
○ Zaměstnanec:	
○ Důchodové pojištění	6,50 %
○ Celkem	31,50 %

V případě, že zaměstnanec vstoupí do druhé pilíře, bude jeho pojistné:

a) Důchodové pojištění	3,50 %
b) Důchodové spoření	3,00 %
c) Vlastní prostředky vložené do důchodového spoření	2,00 %
d) Celkem	8,50 %
Celkem i s pojistným na důchodové pojištění od zaměstnavatele	30,00 %

4.3 Záloha na daň z příjmů fyzických osob

Záloha na daň je nejčastější úhradou daně z příjmu, kterou odvádí zaměstnavatel z hrubé mzdy zaměstnance. Záloha na daň se počítá z dílčího základu daně (podle terminologie poslanců jde o tzv. super hrubou mzdu) s použitím jednotné sazby daně ve výši 15 %. Jedná se o hrubou mzdu navýšenou o pojistné hrazené zaměstnavatelem. V případě, že chce poplatník využívat nezdavitelné části daňového základu (slevy na dani) musí mít podepsané prohlášení k dani. Zaměstnanec může tuto nezdavitelnou část využívat pouze u jednoho zaměstnavatele, záleží jenom na jeho rozhodnutí, kterého si vybere.³⁴

---

³⁴ SKÁLOVÁ, Jana a kol.. *Podvojně účetnictví 2012*. 19. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 224 s. ISBN 978-80-247-4256-4., str. 93

4.4 Modelové případy výpočtu odvodů z hrubé mzdy

Při vypracování modelových případů budou použity pouze odvody na sociální a zdravotní pojištění, zálohy na daň a prostředky vložené na dobrovolné penzijní spoření. Nebudou brány v úvahu žádné další možné individuální finanční prostředky a produkty (životní pojištění, stavební spoření atd.). Při výpočtu zálohy daně bude použita nezdanitelná část daňového základu, v našem případě sleva na poplatníka, která je 2 070 Kč pro rok 2012.

Pro modelové případy byly vybrány průměrné hrubé měsíční mzdy za rok 2012 z Jihomoravského kraje a hlavního města Prahy. Průměrná hrubá měsíční mzda činila:³⁵

Jihomoravský kraj:	24 181 Kč
Hlavní město Praha:	32 621 Kč

Modelové případy budou rozděleny do 4 variant, aby byly pokryty všechny možnosti, které má zaměstnanec v rámci penzijního systému.

Použité varianty modelových případů:

1. Setrvání v I. pilíři – model se zabývá možností, kdy zaměstnanec zůstane v I. pilíři a nevyužije možnosti vstupu do jiných pilířů.
2. Vstup do II. pilíře – v tomto modelu budou vyčísleny odvody z pojistného na důchodové pojištění a spoření, při vstupu zaměstnance do II. pilíře
3. Setrvání v I. pilíři, ale vstup do III. pilíře – model využívá možnosti úhrady vkladu na dobrovolné penzijní spoření přímo z čisté mzdy a jeho odečet bude patrný ve vyúčtování mzdy. V případě III. pilíře bude vložen maximální vklad pro získání plného odpočtu nezdanitelné části.
4. Kombinace všech pilířů penzijního systému – tento modelový případ spojí všechny kombinace pilířů, které může zaměstnanec využít po reformě penzijního systému.

---

³⁵ Krajská správa ČSÚ v Brně. *Průměrná mzda v Jihomoravském kraji ve 4. čtvrtletí 2012 a rok 2012*. Český statistický úřad [online]. 25. 3. 2013 [cit 2013-3-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_jihomoravskem_kraji_ve_4_ctvrtleti_2012_a_za_rok_2012

4.4.1 Modelový případ setrvání v I. pilíři

Tabulka č. 5 Vyúčtování měsíční mzdy v rámci I. pilíře v Kč

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Hrubá mzda	24 181	32 621
Zdravotní pojištění za zaměstnavatele	2 177	2 936
Sociální pojištění za zaměstnavatele	6 046	8 156
Dílčí základ daně	32 404	43 713
Upravený základ daně	32 500	43 800
Záloha na daň před slevami	4 875	6 570
Základní sleva - poplatník	2 070	2 070
Záloha na daň	2 805	4 500
Zdravotní pojištění za zaměstnance	1 089	1 468
Sociální pojištění za zaměstnance	1 572	2 121
- důchodové pojištění	1 572	2 121
Čistá mzda	18 715	24 532
K výplatě	18 715	24 532

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

V tabulce č. 5 jsou vypočítány čisté mzdy zaměstnanců, kdy jejich pojistné má stejnou podobu jako před reformou. Zaměstnanec, který pracuje v Jihomoravském kraji a má průměrnou hrubou mzdu, jeho odvody z ní činí 5 466 Kč. Z toho plyne 2 805 Kč na daňovou povinnost ve formě zálohy na daň, zdravotní pojištění činí 1 089 Kč a sociální pojištění, které jde celé na důchodové pojištění ve výši 1 572 Kč. V případě zaměstnance pracujícího v Praze, jsou jeho odvody o několik set korun vyšší než u zaměstnance v Jihomoravském kraji. Je to díky jeho vyšší hrubé mzdě. U obou případů byla využita sleva na dani, která není ovlivněná výší příjmů, ale je konstantou. Sleva na poplatníka je 2 070 Kč pro rok 2012. Z tabulky je patrné, že z hrubé mzdy musí zaměstnanci odvádět skoro 25 % svých prostředků. Po odečtení zálohy na daň, sociálního a zdravotního pojištění, zůstane zaměstnanci v Jihomoravském kraji čistá mzda v hodnotě 18 715 Kč a pražskému zaměstnanci 24 532 Kč. Tyto peněžní prostředky mohou investovat do jiných produktů, než do státem nabízených.

4.4.2 Modelový případ vstupu do II. pilíře

Tabulka č. 6 Zjednodušené měsíční vyúčtování mzdy při vstupu do II. pilíře v Kč

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Hrubá mzda	24 181	32 621
Záloha na daň	2 805	4 500
Zdravotní pojištění za zaměstnance	1 089	1 468
Sociální pojištění za zaměstnance	2 057	2 774
- důchodové pojištění	847	1 142
- důchodové spoření	726	979
- vlastní prostředky vložené do důchodového spoření	484	653
Čistá mzda	18 230	23 879
K výplatě	18 230	23 879

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Z výpočtů v tabulce č. 6 je patrné, že z průměrné hrubé mzdy 24 181 Kč odvede zaměstnanec na důchodové pojištění místo 1 572 Kč (viz. tabulka č. 5) pouze 846 Kč. Zaměstnanec, který pobírá měsíční hrubou mzdou 32 621 Kč, bude částka 2 121 Kč snížena na 1 142 Kč za měsíc. Tento rozdíl bude mít dopad na výše starobního důchodu. V případě, že mladý člověk vystuduje, je jedno jestli u první nebo druhé varianty, po ukončení školy začne pracovat a vstoupí ihned do II. pilíře, sníží si starobní důchod skoro o polovinu. Toto snížení by mělo být nahrazeno příjmy z důchodového spoření. U zvolených výší hrubých mezd činí po sečtení částek opt-outu a vlastních vložených prostředků v Jihomoravském kraji 1 210 Kč a v hlavním městě Praha 1 632 Kč za měsíc. Prostředky vložené na důchodové spoření by se měly zhodnocovat v čase, bude záležet na tom, jaký fond si zaměstnanec vybere, a jak tento fond bude hospodařit s vloženými prostředky.

4.4.3 Modelový případ setrvání v I. pilíři, ale vstup do III. pilíře

Tabulka č. 7 Zjednodušené měsíční vyúčtování mzdy při vstupu do III. pilíře v Kč

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Hrubá mzda	24 181	32 621
Záloha na daň	2 805	4 500
Zdravotní pojištění za zaměstnance	1 089	1 468
Sociální pojištění za zaměstnance	1 572	2 121
- důchodové pojištění	1 572	2 121
Čistá mzda	18 715	24 532
Vlastní prostředky vložené na dobrovolné penzijní spoření	2 000	2 000
K výplatě	16 715	22 532

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Tabulka č. 7 je ve své podstatě obdobná jako tabulka č. 5 až po bod čistá mzda. Kdy změna byla zaznamenána až v případě odečtení vlastních prostředků zaměstnance na dobrovolné penzijní spoření od čisté mzdy a tím i snížení peněžních prostředků k výplatě na 16 715 Kč u zaměstnance v Jihomoravském kraji a 22 532 Kč u zaměstnance v hlavním městě Praha. Vklad na dobrovolné penzijní spoření by mohl být nižší, ale tím by se snížil příspěvek od státu i možnost vyššího odpočtu odčitatelné položky od základu daně. Zaměstnanci budou od státu dostávat starobní důchod v plné výši a k němu budou moci pobírat naspořenou částku z dobrovolného penzijního spoření.

4.4.4 Modelový případ kombinace všech pilířů penzijního systému

Tabulka č. 8 Zjednodušené vyúčtování měsíční mzdy při kombinaci všech pilířů

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Hrubá mzda	24 181	32 621
Záloha na daň	2 805	4 500
Zdravotní pojištění za zaměstnance	1 089	1 468
Sociální pojištění za zaměstnance	2 057	2 774
- důchodové pojištění	847	1 142
- důchodové spoření	726	979
- vlastní prostředky vložené do důchodového spoření	484	653
Čistá mzda	18 230	23 879
Vlastní prostředky vložené na dobrovolné penzijní spoření	2 000	2 000
K výplatě	16 230	21 879

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Kombinaci všech možných variant využití penzijního systému obsahuje tabulka č. 8. Výdaje spojené s důchodovým pojištěním, důchodovým spořením, dobrovolným penzijním spořením a zálohou na daň tvoří téměř třetinu hrubé mzdy, výše těchto výdajů je celkem u zaměstnance v Jihomoravském kraji 7 951 Kč a v Praze 10 742 Kč za měsíc. V této variantě využijí zaměstnanci všechny možné produkty nabízené státem i s jejich plynoucími výhodami i nevýhodami.

4.4.5 Souhrn příspěvku do penzijního systému

Následující tabulka uvádí, kolik musí zaměstnanci odvádět peněžních prostředků do jednotlivých pilířů penzijního systému.

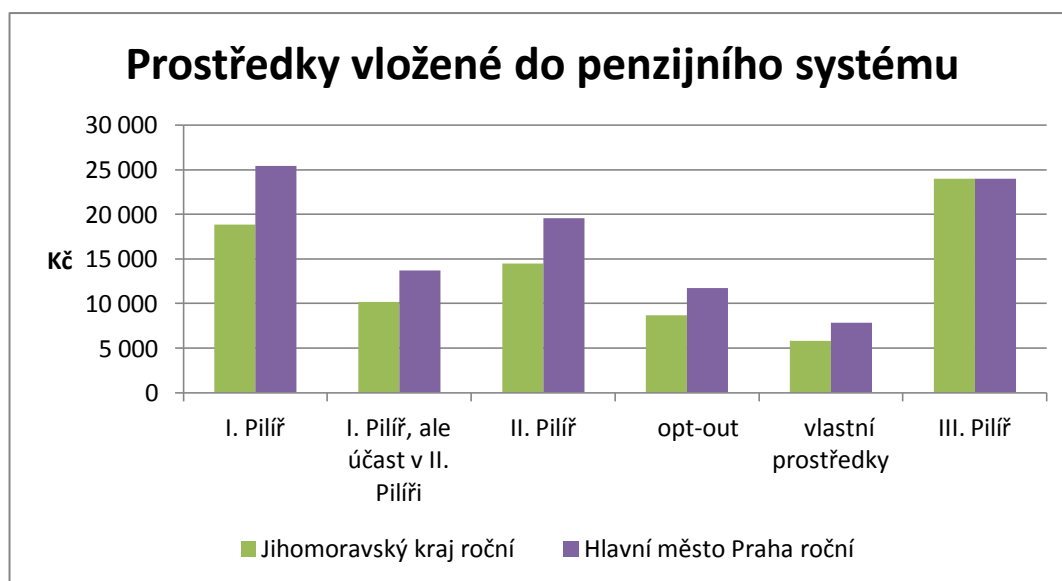
Tabulka č. 9 Souhrn příspěvků odvedených do penzijního systému v Kč

Vložené prostředky	Jihomoravský kraj		Hlavní město Praha	
	Měsíční	roční	měsíční	Roční
I. pilíř	1 572	18 862	2 121	25 445
I. pilíř, ale účast v II. pilíři	847	10 157	1 142	13 701
II. pilíř	1 210	14 510	1 632	19 574
opt-out	726	8 706	979	11 744
vlastní prostředky	484	5 804	653	7 830
III. pilíř	2 000	24 000	2 000	24 000

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Z tabulky č. 9 je patrné, že v případě setrvání zaměstnance v I. pilíři odvede ročně v Jihomoravském kraji 18 862 Kč a v hlavním městě Praha 25 445 Kč. Jestliže se zaměstnanec rozhodne vstoupit do druhého pilíře, vloží celkem do penzijního systému za celý rok 24 667 Kč v Jihomoravském kraji a 33 275 Kč. Tyto částky převyšují průměrnou hrubou mzdu u zvolených variant pro rok 2012. Z toho vyplývá, že každý zaměstnanec ať už je z jakéhokoliv kraje, musí odvést ze své roční hrubé mzdy částku, která odpovídá jeho průměrné měsíční hrubé mzdě, při přechodu do II. pilíře penzijního systému.

Graf č. 1 Přehled ročních příspěvků do penzijního systému v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

4.5 Daňové přiznání

Daň z příjmů patří k jednomu z nejvýznamnějších příjmů státního rozpočtu. Pro vypořádání daně z příjmů se používají daňová přiznání. Toto přiznání podává jak fyzická tak i právnická osoba do termínu, který je stanoven pro daný rok. V práci je bráno v úvahu daňové přiznání fyzických osob.

Zaměstnanec, který obdržel příjmy pouze od jednoho zaměstnavatele a neměl žádné jiné příjmy, může požádat zaměstnavatele, aby za něj vyplnil a podal daňové přiznání. Jestliže, zaměstnanec pobíral k příjmu od zaměstnavatele ještě jiný příjem, musí si podat přiznání k dani sám, nebo požádat o vyplnění daňového poradce. Mezi nejobvyklejší případy, kdy musí občan podat daňové přiznání, patří:³⁶

- Příjem z několika zaměstnání současně a příjem z některého z nich nebyl zdaněn srážkovou daní;
- Roční příjem z podnikání je vyšší než patnáct tisíc korun;
- Příjem ze zaměstnání a další příjmy (pronájem) jsou za rok víc než šest tisíc korun;
- Žádné příjmy ze závislé činnosti (zaměstnání) – důchodce, student nebo třeba matka na rodičovské dovolené – a mají přívýdělek (podnikáním nebo pronájmem) víc než 15 tisíc ročně.

Pro zjištění skutečné výše daňové povinnosti, musíme znát hodnotu odvedených záloh na dani z příjmů, které za zaměstnance odvádí plátce příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků příslušnému finančnímu úřadu podle svého sídla (je-li právnickou osobou) nebo podle svého bydliště (je-li zaměstnavatelem fyzická osoba).³⁷ Výše záloh na dani se vypočítá ze součtu hrubé mzdy, sociálního a zdravotního pojištění. Tento součet zaokrouhlíme na celé sto koruny nahoru a vynásobíme 15 %. Při výpočtu daně v daňovém přiznání postupujeme stejně, akorát dílčí základ daně zaokrouhlíme na sto koruny dolů.

---

³⁶ DLOUHÁ, Petra. *Daňové přiznání 2013. Daň z příjmů fyzických osob, díl první: kdo se musí přiznat* [online]. 9. 1. 2013 [cit 2013-04-8]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu/247887-danove-priznani-2013-dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob-dil-prvni-kdo-se-musi-priznat>

³⁷ PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2011*. 19. vyd. Olomouc: Anag, spol. s r.o., 2011. 431 s. ISBN 978-80-7263-639-6

4.6. Modelové případy daňového přiznání

V modelových případech daňového přiznání budou vypočítány ve zjednodušené verzi daňová přiznání zaměstnanců Jihomoravského kraje a hlavního města Prahy. V daňovém přiznání bude brána v úvahu opět sleva na poplatníka, která činí za celý rok 24 840 Kč, tato částka je platná pro rok 2012.

Modelové případy budou rozděleny do dvou variant, ve kterých budou aplikovány výhody plynoucí ze vstupu do pilířů penzijního systému.

Varianty modelových případů daňového přiznání:

1. Bez ohledu na daňové zvýhodnění – výpočet tohoto modelu bude mít podobu základního daňového přiznání.
2. S ohledem na daňové zvýhodnění – tento model má v sobě zapracované daňové zvýhodnění v podobě příspěvků do dobrovolného penzijního spoření.

4.6.1 Modelový případ bez ohledu na daňové zvýhodnění

Tabulka č. 10 Zjednodušené daňové přiznání bez ohledu na daňové zvýhodnění v Kč

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Úhrn hrubých mezd	290 172	391 452
Úhrn povinného pojistného za zaměstnavatele	98 659	133 094
Dílčí základ daně	388 831	524 546
Upravený základ daně zaokrouhlený na sta Kč dolů	388 800	524 500
Daň	58 320	78 675
Sleva na dani - na poplatníka	24 840	24 840
Daň po uplatnění slev	33 480	53 835
Úhrn sražených záloh na daň z příjmů	33 660	54 000
Zbývá doplatit	-180	-165

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

V tabulce č. 10 jsou vypracovány daňová přiznání zaměstnanců, která se počítají ze součtu jejich měsíčních hrubých mezd. K úhrnu hrubých mezd se připočítá celkové povinné pojistné za zaměstnavatele. Takto vypočítaná částka tvoří základ daně, který se musí zaokrouhlit na celá sta Kč dolů. Z částek 388 800 Kč a 524 500 Kč se vypočítá daň, kterou získáme vynásobením sazbou 15 %. Od takto vypočtené daně odečteme slevu na poplatníka a úhrn sražených záloh na daň z příjmů. Výsledná částka by měla vždy vyjít v mínusu, protože se zde promítne zaokrouhlování, kdy v případě měsíční mzdy se zaokrouhluje super hrubá mzda nahoru, naopak u daňového přiznání se základ daně zaokrouhluje dolů. Nepatrné rozdíly mezi částkami zaměstnanců jsou dány také zaokrouhlením a to u povinného pojistného za zaměstnavatele.

Takto vypracované zjednodušené daňové přiznání bude odevzdávat zaměstnanec, který zůstane v I. pilíři, ale také ten, který vstoupí do II. pilíře penzijního systému. Vstupem do II. pilíře nenáleží zaměstnanci žádné výhody, které by mohl uplatnit u daňového přiznání.

4.6.2 Modelový případ s ohledem na daňové zvýhodnění

Tabulka č. 11 Zjednodušené daňové přiznání s ohledu na daňové zvýhodnění v Kč

	Jihomoravský kraj	Hlavní město Praha
Úhrn hrubých mezd	290 172	391 452
Úhrn povinného pojistného za zaměstnavatele	98 659	133 094
Dílčí základ daně	388 831	524 546
Odčitatelná položka	12 000	12 000
Upravený základ daně po odečtení odčitatelné položky	376 831	512 546
Upravený základ daně zaokrouhlený na sta Kč dolů	376 800	512 500
Daň	56 520	76 875
Sleva na dani - na poplatníka	24 840	24 840
Daň po uplatnění slev	31 680	52 035
Úhrn sražených záloh na daň z příjmů	33 660	54 000
Zbývá doplatit	-1 980	-1 965

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Z tabulky č. 11 vyplývá, že každý zaměstnanec, který vstoupí do III. pilíře a rozhodne se vložit do toho systému plný příspěvek na dobrovolné penzijní spoření, zvýší se jeho přeplatek na dani. Při plném vložení, tedy 24 000 Kč za rok, si může zaměstnanec odečíst 12 000 Kč jako odčitatelnou položku. Jeho přeplatek na dani bude činit 1 800 Kč. Při vložení nižší částky na dobrovolné penzijní spoření se automaticky sníží odčitatelná položka i přeplatek na dani.

4.6.3 Přehled příspěvků do III. pilíře a jejich vliv na daňové přiznání

Následující tabulka udává přehled o příspěvcích na dobrovolné penzijní spoření. Výše těchto příspěvků ovlivňuje státní příspěvek, nezdanielnou položku a z toho plynoucí daňové zvýhodnění.

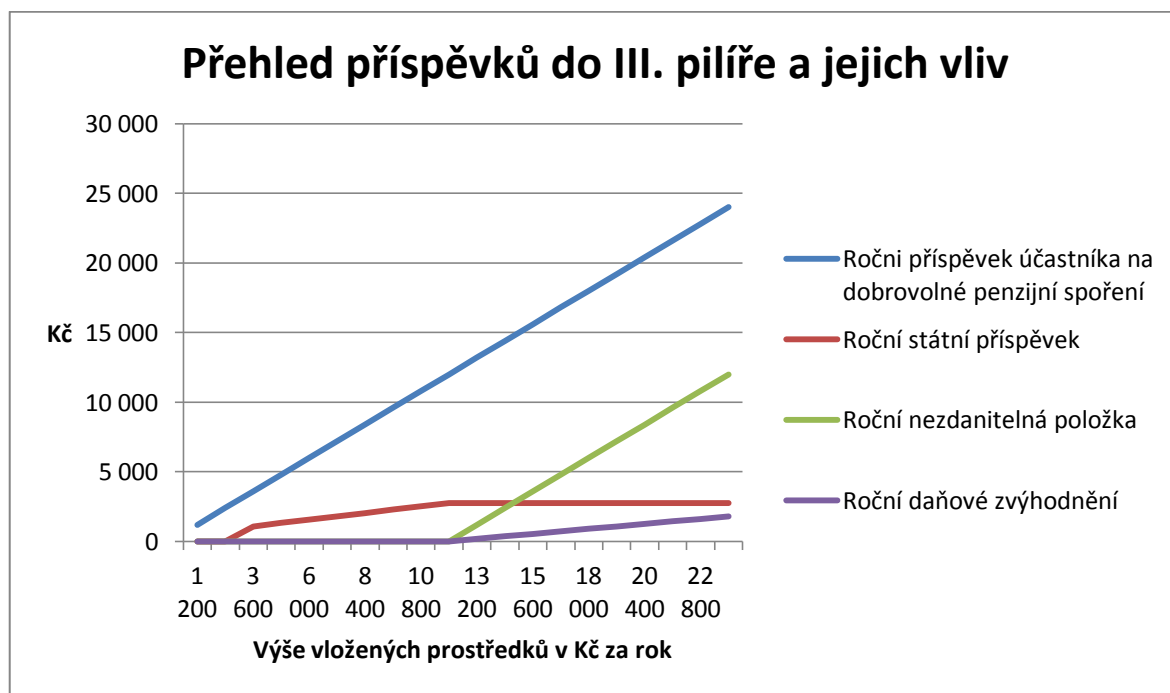
Tabulka č. 12 Souhrnný přehled příspěvků do III. Pilíře a jejich vliv na výši daně

Příspěvek na dobrovolné penzijní spoření v Kč		Státní příspěvek v Kč		Nezdanielná položka v Kč	Roční daňové zvýhodnění v Kč
měsíční	roční	měsíční	roční		
100	1 200	0	0	0	0
200	2 400	0	0	0	0
300	3 600	90	1 080	0	0
400	4 800	110	1 320	0	0
500	6 000	130	1 560	0	0
600	7 200	150	1 800	0	0
700	8 400	170	2 040	0	0
800	9 600	190	2 280	0	0
900	10 800	210	2 520	0	0
1 000	12 000	230	2 760	0	0
1 100	13 200	230	2 760	1 200	180
1 200	14 400	230	2 760	2 400	360
1 300	15 600	230	2 760	3 600	540
1 400	16 800	230	2 760	4 800	720
1 500	18 000	230	2 760	6 000	900
1 600	19 200	230	2 760	7 200	1 080
1 700	20 400	230	2 760	8 400	1 260
1 800	21 600	230	2 760	9 600	1 440
1 900	22 800	230	2 760	10 800	1 620
2 000	24 000	230	2 760	12 000	1 800

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Vypočtené výsledky z tabulky č. 12 ukazují lineární vzestup nezdánitelné položky a daňového zvýhodnění, ale až od příspěvku 1 100 Kč za měsíc. Výše nezdánitelné položky se postupně zvyšuje o 1 200 Kč až na nejvyšší hodnotu 12 000 Kč za rok. U daňového zvýhodnění je situace obdobná, ale částka je poměrně nižší, zde postupuje od 180 Kč až k 1 800 Kč za rok. Ačkoliv se částka daňového zvýhodnění zvyšuje, stejně jako povinná výše vložené úložky, státní příspěvek zůstává od částky stejné částky (1 100 Kč za měsíc) konstantní. Výše maximálního státního příspěvku je dána hodnotou 230 Kč za měsíc, 2 760 Kč za rok. Hraniční hodnota u státního příspěvku je měsíční úložka ve výši 1 000 Kč, kde zaměstnanec obdrží maximální státní příspěvek, ale nebude moci využít daňových výhod. Jestliže zaměstnanec má k dispozici dostatečné množství prostředků, aby mohl využít plných výhod, dostane od státu po sečtení státního příspěvku a daňového zvýhodnění 4 560 Kč za rok, při vložení 24 000 Kč. Záleží na zaměstnanci, jestli dokáže svých 12 000 Kč (které by nevložil do dobrovolného penzijního spoření nad maximální výši státního příspěvku) zhodnotit o více jak 1 800 Kč za rok. Pokud ne, je pro něj výhodná alternativa, vložit tyto peněžních prostředků do dobrovolného penzijního spoření.

Graf č. 2 Souhrnný přehled příspěvků do III. pilíře a jejich vliv na daň

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

4.7 Vyhodnocení vstupu do II. pilíře

Výhody plynoucí z pohledu daňového II. pilíř nenabízí, oproti III. pilíři, který má v sobě zahrnutý jak příspěvek od státu, tak i daňové zvýhodnění. Výhody vyplývající z pohledu hrubé mzdy zaměstnance spočívá v tom, že se zaměstnanec nemusí zaobírat kolik a komu musí odvést odvody do II. pilíře. Všechny náležitosti vyřizuje za zaměstnance zaměstnavatel, protože odvody na důchodové spoření jsou součástí sociálního pojištění.

Při srovnání odvodů do II. a III. pilíře vyplývá, že zaměstnanec v Jihomoravském kraji musí vložit do II. pilíře 484 Kč a z hlavního města Prahy 653 Kč. Jestliže zaměstnanec nevstoupí do II. pilíře a vložil by podobnou částku do III. pilíře, tedy při úložce 500 Kč obdrží 130 Kč státní příspěvek a při úložce 700 Kč státní příspěvek 170 Kč. Nebo pokud by chtěl vložit úložku stejně velkou včetně státního příspěvku, musel by vložit 400 Kč a 500 Kč. Přehled příspěvků možných alternativ II. pilíře představuje následující tabulka.

Tabulka č. 13 Porovnání měsíčních příspěvků do II. pilíře s příspěvkem do III. pilíře v Kč

	Prostředky vložené na důchodové spoření	Prostředky vložené na dobrovolné důchodové spoření					
		Varianta A			Varianta B		
		úložka	státní příspěvek	celkem	úložka	státní příspěvek	Celkem
Jihomoravský kraj	484	500	130	630	400	110	510
Hlavní město Praha	653	700	170	770	500	130	630

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Jestliže se zaměstnanec rozhodne vstoupit do II. pilíře, připraví svůj účet důchodového spoření o minimálně 100 Kč každý měsíc, kdyby prostředky vložil na dobrovolné důchodové spoření.

Při porovnání není bráno v úvahy zhodnocení prostředků vložených do II. i III. pilíře, pouze porovnání vložených prostředků u zvolených výší příjmů.

4.8 Návrh reformy penzijního systému

V této kapitole budou autorem navrženy alternativní úpravy penzijního systému.

4.8.1 I. pilíř penzijního systému

Reforma I. pilíře penzijního systému je neodvratná, zejména kvůli rostoucímu deficitu. Systém postavený na tzv. solidárnosti má své opodstatnění a měl by pořád plnit nejvýznamnější roli pro vyplácení důchodů. Ačkoliv se poměr mezi plátcí důchodového pojištění a občany pobírajícími důchody rapidně zmenšuje. Stát by se měl snažit více podporovat podnikání, ale i celou českou ekonomiku. Neustálým zvyšováním daní stát spíše tlumí naši ekonomiku. Rovnice výběru daní je jednoduchá, čím vyšší daně, tím mají občané méně peněz a tím se snižuje jejich spotřeba nebo se orientují na cenově nižší výrobky a služby. Menší spotřeba vede k propouštění zaměstnanců a snížení odvodů na důchodové pojištění.

K překonání narůstajícího trendu občanů, kteří odcházejí do důchodu, by mohl stát kompenzovat zvýšením sociálního pojištění za zaměstnance z 6,5 % na 8,5 %. Současně za předpokladu, že vláda upraví systém výpočtu zálohy na daňovou povinnost a tím bude daňová povinnost adekvátní k výši příjmů. U zaměstnanců pobírajících průměrnou hrubou mzdu 25 000 Kč, se zvýšení dotkne částkou okolo 500 Kč, kterou by stát zmírnil již zmiňovanou úpravou systému výpočtu zálohy na daňovou povinnost. Čím více zaměstnanec pobírá, tím větší by měli být jeho odvody, které zabezpečí snížení deficitu důchodového pojištění.

Tabulka č. 14 Zvýšení odvodů na důchodové pojištění v Kč

	Jihomoravský kraj		Hlavní město Praha	
	měsíční	Roční	měsíční	roční
I. pilíř - 6,5 %	1 572	18 862	2 121	25 445
I. pilíř - 8,5 %	2 056	24 665	2 773	33 274

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Z tabulky č. 14 je patrné, při zvýšení procentní sazby důchodového pojištění, se roční příjmy na výplatu důchodů zvýší u průměrné hrubé mzdy 24 181 Kč o 5 803 Kč a u hrubé mzdy 32 621 Kč o 7 829 Kč.

Zvyšování hranic odchodu do důchodu a počtu let placení důchodového pojištění jsou potřebné, ale je zapotřebí brát v úvahu důsledky, které sebou nesou. Jeden z důsledků, který plyne ze zvyšování hranic, způsobí zvýšenou poptávku po volných pracovních místech. Již v dnešní době je nedostatek pracovních míst a zvyšuje se počet občanů pobírajících podporu v nezaměstnanosti. Občané, kteří mají jenom pár let do důchodu, jsou bez práce, nemají jinou možnost než jít na úřad práce. Stát v tomto případě vyplácí občanům peněžní prostředky formou podpory v nezaměstnanosti. Ze státní pokladny plynou peníze těmto občanům, i když neodešli do starobního důchodu.

Proto by věková hranice odchodu do důchodu měla být stanovena na 67 let. Zvýhodnění pro ženy, za každé dítě odečtení jednoho roku, ovšem omezeno maximálně na 5 dětí. Hranice let, po které musí občané odvádět důchodové pojištění, by měla být stanovená do pásem.

Tabulka č. 15 Výpočet výše důchodu podle let placení důchodového pojištění

Počet let placení důchodového pojištění	Výměra výše důchodu dle let placení důchodového pojištění v %
35 let a více	100
33 – 34 let	90
32 – 30 let	80
29 let a méně	70

Zdroj: Vlastní zpracování

Čím více let budou občané platit důchodové pojištění, tím větší bude jejich výše důchodu (viz. tabulka č. 15). Jestliže by některým z nich chybělo několik let pro dosažení maximální výše důchodu, věkem by dosáhli hranice 67 let, bylo by jenom na jejich rozhodnutí, jestli budou chtít pobírat starobní důchod anebo odloží odchod do důchodu o potřebných let, aby mohli dosáhnout starobního důchodu v plné výši.

V úvahu nejsou brány aspekty, ke kterým se přihlíží při výpočtu výše starobního důchodu. Pouze poměr mezi lety placení důchodového věku a výší starobního důchodu.

4.8.2 II. pilíř

Zásadní otázky II. pilíře zní: Je výhodné v České republice zavést II. pilíř? Pokud ano, jaké parametry by měly být stanoveny? Při nezavedení II. pilíře penzijního systému, který by měl za ideálních podmínek ulevit I. pilíři, by se mohla vláda České republiky zaměřit více na propagaci III. pilíře a možnosti financování důchodů z alternativních zdrojů.

Pokud by se vláda měla rozhodnout o zavedení II. pilíře, zásadní podmínkou by mělo být vyjednávání s opozičními stranami, aby tento pilíř měl podporu všech stran. Správcem důchodového spoření by měl zůstat stát, který by hospodařil s vybranými peněžními prostředky a ručil za bezproblémový chod. Dobrovolnost vstupu do II. pilíře by nebyla možná, účastník penzijního systému by se musel rozhodnout mezi nabízenými formami. Každý účastník by se mohl rozhodnout podle vlastního úsudku a vědomí, která varianta je pro něj výhodná. Výstup z II. pilíře by nebyl možný, stejně jak je to stanoveno u současného důchodového spoření.

Druhý pilíř by byl zaveden ve dvou variantách, mezi kterými by se mohli účastníci rozhodovat.

Varianty přihlížející na navržené změny v I. pilíři:

1. Převod celé procentní části důchodového pojištění na důchodové spoření

- Důchodové pojištění 0 %
- Důchodové spoření 8,5 %

2. Převod části důchodového pojištění + vlastní prostředky na důchodové spoření

- Důchodové pojištění 3,0 %
- Důchodové spoření 5,5 %
- Vlastní prostředky na důchodové spoření 3,0 %

Myšlenkou u obou variant je, aby účastník II. pilíře odváděl 8,5 % ze své hrubé mzdy na důchodové spoření.

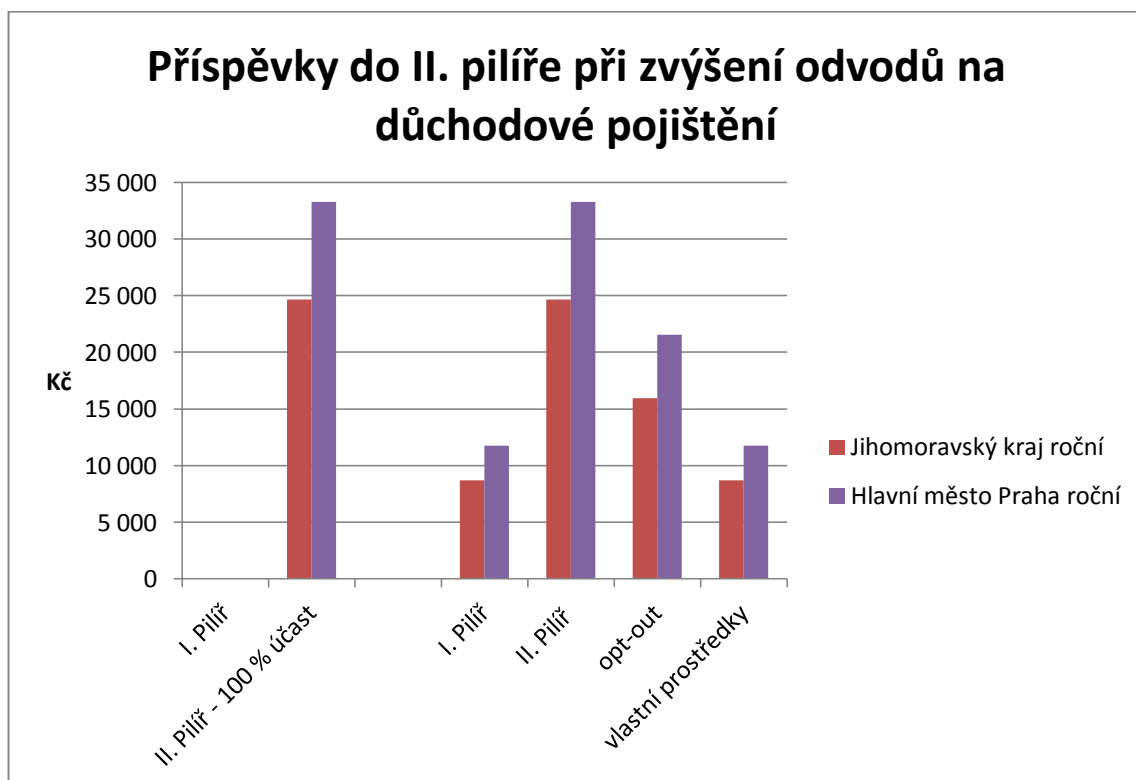
Tabulka č. 16 Návrh odvodů na důchodové spoření v Kč

	Jihomoravský kraj		Hlavní město Praha	
	měsíční	roční	měsíční	roční
I. pilíř	0	0	0	0
II. pilíř - 100 % účast	2 056	24 665	2 773	33 274
I. pilíř	726	8 706	979	11 744
II. pilíř	2 056	24 665	2 773	33 274
opt-out	1 330	15 960	1 795	21 530
vlastní prostředky	726	8 706	979	11 744

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Tabulka č. 16 představuje přehled odvodů na důchodové spoření v rámci II. pilíře penzijního systému. Jak u varianty první i druhé musí účastník vložit měsíčně 2 056 Kč z hrubé mzdy v Jihomoravském kraji a 2 773 Kč v hlavním městě Praha.

Graf č. 3 Přehled ročních odvodů na důchodové spoření při navržených podmínkách

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Varianty odvodů na důchodové spoření při setrvání v podmínkách I. pilíře současného penzijního systému:

1. Převod celé procentní části důchodového pojištění na důchodové spoření

- Důchodové pojištění 0 %
- Důchodové spoření 6,5 %

2. Převod části důchodového pojištění + vlastní prostředky na důchodové spoření

- Důchodové pojištění 2,0 %
- Důchodové spoření 4,5 %
- Vlastní prostředky na důchodové spoření 2,0 %

I u těchto variant je myšlenkou, aby účastník II. pilíře odváděl 6,5 % ze své hrubé mzdy na důchodové spoření.

Tabulka č. 17 Návrh odvodů na důchodové spoření za původních podmínek v Kč

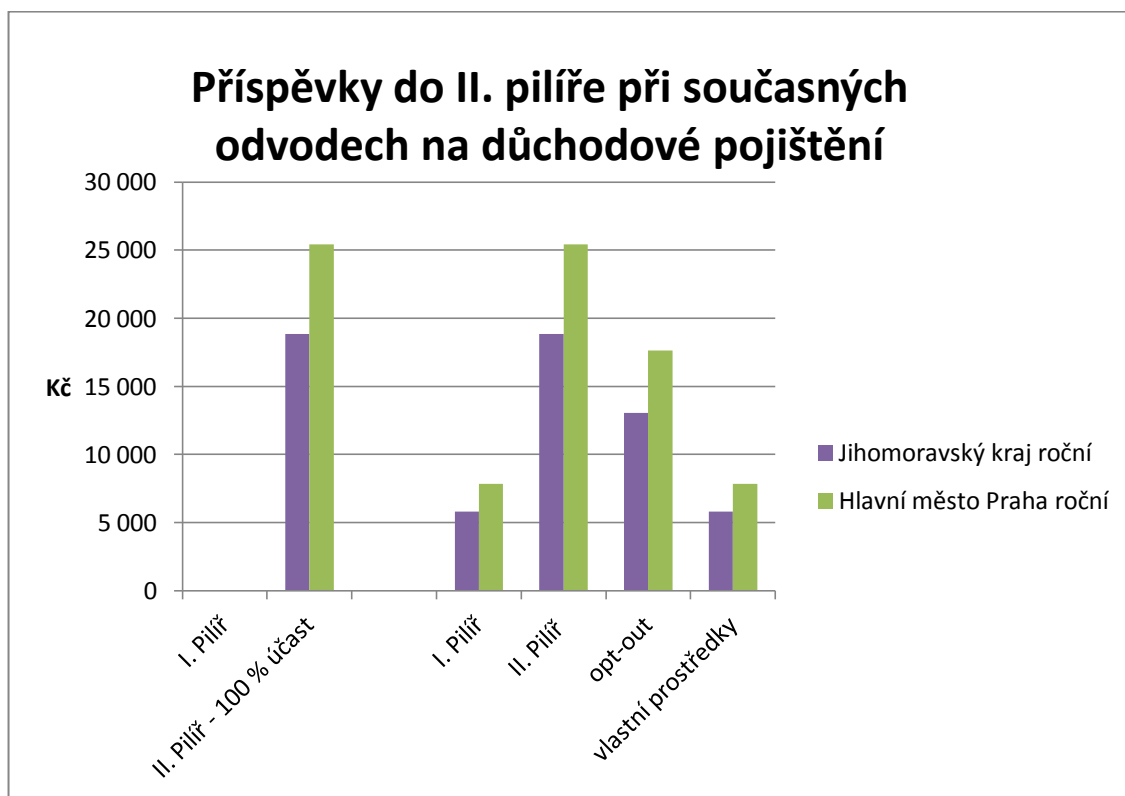
	Jihomoravský kraj		Hlavní město Praha	
	měsíční	roční	měsíční	roční
I. Pilíř	0	0	0	0
II. Pilíř - 100 % účast	1 572	18 862	2 121	25 445
I. Pilíř	484	5 804	653	7 830
II. Pilíř	1 572	18 862	2 121	25 445
opt-out	1 088	13 058	1 468	17 615
vlastní prostředky	484	5 804	653	7 830

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

Tabulka č. 17 uvádí přehled odvodů na důchodové spoření v podmínkách I. pilíře současného penzijního systému. Součet částek opt-outu a vlastních prostředků opět odpovídá 100 % účasti z I. pilíře. Ať už by se účastníci II. pilíře rozhodli pro jakoukoliv variantu, odvody budou mít stejně, aby v systému výběru odvodů na důchodové spoření nevznikl chaos.

Graf č. 4 Přehled ročních odvodů na důchodové spoření při současných podmínkách

Zdroj: Vlastní zpracování (MS Excel)

4.8.3 III. pilíř

Reforma III. pilíře penzijního systému, která byla schválena, odpovídá parametrům potřebným pro zpopularizování a výběru dostatečných peněžních prostředků. Zvýšení minimální částky 300 Kč na získání státního příspěvku, ale i maximální hranice příspěvků, byl adekvátní krok k podpoře III. pilíře. Účastníci dobrovolného penzijního spoření si mohou podle své vůle ukládat co možná nejvíce svých volných peněžních prostředků. Tak jak je nastaven III. pilíř, odpovídá představám autorových myšlenek.

4.9 Diskuse k návrhu reformy penzijního systému

Navržené zvýšení odvodů do I. pilíře na důchodové pojištění by zmírnilo deficit důchodového účtu, který vzniká s nárůstem občanů odcházejících do důchodu. Tento návrh by byl reálný pouze pro několik příštích let. Jestliže poměr mezi plátcí důchodové pojištění a příjemci důchodů bude klesat, bude zapotřebí opět provést nutné změny v rámci I. pilíře.

Varianty II. pilíře, vedeného pod státní správou by také mohly v budoucnu ulevit při výplatách starobních důchodů z I. pilíře. Po dobu než by začali první příjemci pobírat starobní důchod, deficit důchodového účtu by se radikálně zvyšoval několik let. Pokud by variantu 100 % účasti v II. pilíři využili všichni účastníci s nadprůměrnou hrubou mzdou, systém pro výplatu důchodů z důchodového pojištění by zkolaboval. Stát by měl na výplatu dávek jen mizivou část peněžních prostředků od účastníků, kteří by si zvolili druhou variantu účasti. Po překlenutí doby, kdy začnou účastníci čerpat dávky z I. a II. pilíře, nepřevede stát část administrativních povinností s výplatou na penzijní společnosti, jak je tomu v současné době.

V případě, že v budoucnu bude zavedeno zvýšení sazeb na důchodové pojištění nebo povinný přechod do II. pilíře, bude velká nevole z řad občanů, kteří nemusí s úpravami souhlasit. Už samotné zvýšení odchodu do důchodu až na 70 let není adekvátní pro všechny obory. Současný penzijní systém, který byl schválen, je pro podmínky České republiky nedostačující, ale je nutné podotknout, že nějaké změny jsou lepší než žádné. Budoucnost určitě přinese penzijnímu systému další úpravy, které budou nutné pro jeho udržení.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce analyzovala reformu důchodového systému a představila, jaký bude mít vliv na zaměstnance a jejich odvody. Povinností každého zaměstnance je odvádět ze svého příjmu srážky, které jsou stanoveny zákony České republiky. Jedná se zejména o pojistné na zdravotní a sociální pojištění, daňovou povinnost a jiné. Cílem bakalářské práce bylo zaměřeni právě na sociální pojištění a jeho hlavní část důchodového pojištění (současně novou část příspěvku na důchodové spoření). Všechny srážky ze mzdy zaměstnance včetně odvodů do penzijního systému, ať už se jedná o příspěvky do kterýchkoliv pilířů, tvoří nemalou část.

Praktická část bakalářské práce se zaměřuje na modelové případy výpočtu částek k výplatě a daňových příznání zaměstnanců. Modelové případy se zaměřily na dvě výše průměrných hrubých mezd ze zvolených krajů pro rok 2012. Pro přiblížení změn v odvodech na důchodové pojištění a spoření, jsem zvolil Jihomoravský kraj, kde má sídlo Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo s.r.o., kterou studuji. Ve všech ostatních krajích se průměrná hrubá mzda pohybovala s nepatrnými rozdíly, kromě Hlavního města Praha, zde je výše průměrné hrubé mzdy stabilně vyšší než u ostatních krajů.

Modelové případy výpočtu hrubých mezd byly rozděleny do variant, aby pokryly všechny možnosti, které si můžou zaměstnanci zvolit v rámci penzijního systému. Z dosažených výpočtů jsem zjistil, že je výhodnější vložit peněžní prostředky do III. pilíře než do II. pilíře. Při stejné výši vložených prostředků do těchto pilířů obdrží zaměstnanec, který si zvolí dobrovolné penzijní spoření, státní příspěvek a jeho celková suma se zvýší. Druhý pilíř takovou výhodu nenabízí, a když se zaměstnanec jednou upíše, nikdy nemůže vrátit zpět své rozhodnutí. Jestliže se občané rozhodnou účastnit III. pilíře, je jenom na jejich vůli kolik vloží peněžních prostředků na dobrovolné penzijní spoření. Oproti tomu u II. pilíře, je množství vložených prostředků determinováno výší příjmů. Proto je II. pilíř výhodnější pro občany, kteří mají několika násobně vyšší příjem než je průměrná hrubá mzda.

V rámci III. pilíře vzniká zaměstnanci, při vložení dostatečné výše měsíční úložky, nárok na snížení daňové povinnosti. Tento nárok je vyčíslen v modelových případech pro daňová příznání. Z vypočtených modelů je patrné, o kolik se sníží daňová povinnost. Výhody

plynoucí v rámci daňového přiznání jsou pouze u III. pilíře. II. pilíř nemá vliv ani zde, ovlivní pouze částku, kterou vyplatí zaměstnavatel zaměstnanci.

Z dosažených výsledků, nastudovaných materiálů a vlastních myšlenek jsem vypracoval návrh možných změn v penzijním systému. Změny se týkaly především zvýšení odvodů na důchodové pojištění a podmínkami nutné pro nárok na starobní důchod. II. pilíř je téma samo pro sebe, jedna vláda ho prosadí, jiná se ho bude snažit zrušit. Boje mezi politickými stranami nepřinesou v budoucnu nic dobrého nejen pro penzijní systém, ale i pro ostatním složky našeho státu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura:

GREGOROVÁ, Zdeňka. *Důchodové systémy*. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 212 s. ISBN 80-210-2003-2.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012, úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 264 s. ISBN 978-80-247-4254-0.

PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2011*. 19. vyd. Olomouc: Anag, spol. s r.o., 2011. 431 s. ISBN 978-80-7263-639-6.

SKÁLOVÁ, Jana a kol.. *Podvojný účetnictví 2012*. 19. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 224 s. ISBN 978-80-247-4256-4., str. 93

VYBÍHAL, Václav. a kol.. *Mzdové účetnictví 2012 - praktický průvodce*. 15. Praha: Grada Publishing, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-4101-7.

Periodikum:

NĚMEC, Jan. *Komu se vyplatí reforma*. Ekonom, 2012, 18. – 24. 10. 2012, č. 42, str. 40 – 41 ISSN 1210-0714

Internetové zdroje:

APFCR. *Zhodnocení prostředků účastníků*. Asociace penzijních fondů ČR [online]. [cit 2012-11-22]. Dostupné z: http://apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku/_files/zhodnoceni.xls

ČSSZ, *Důchodové pojištění*. Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit 2012-10-30]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/>

ČSSZ, PŘEDDŮCHODY – DÁVKY ZE III. PILÍŘE. Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit 2013-04-23]. Dostupné z: http://www.cssz.cz/cz/casopis-narodni-pojisteni/archiv-vydanych-cisel/clanky/predduchody_%E2%80%93_davky_ze_iii._pilire.htm

DLOUHÁ, Petra. *Daňové přiznání 2013. Daň z příjmů fyzických osob, díl první: kdo se musí přiznat* [online]. 9. 1. 2013 [cit 2013-04-8]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu/247887-danove-priznani-2013-dan-z-prijmu-fyzicky-ch-osob-dil-prvni-kdo-se-musi-priznat>

EICHHORST, Werner; GERARD, Maarten; KENDZIA, Michael J.; MAYRHUBER, Christine; NIELSEN, Connie; RÜNSTLER, Gerhard; URL, Thomas. *Pension systems in the EU – contingent liabilities and assets in the public and private sector*. DIRECTORATE GENERAL FOR INTERNAL POLICIES POLICY DEPARTMENT A: ECONOMIC AND SCIENTIFIC POLICY. European Parliament. [online]. October 2011 [cit 2012-12-10] str. 25 Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/econ/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=59871>

FINANCE. *Současný český důchodový systém* [online] [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/vse-o-duchodech/duchodove-systemy/soucasny-cesky-duchodovy-system/>

Kollewe, Julia. *Pension systems around the world: how the UK measures up*. [online] 27. 1. 2012 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://money.aol.co.uk/2012/01/27/pension-systems-around-the-world-how-the-uk-measures-up/>

Krajská správa ČSÚ v Brně. *Průměrná mzda v Jihomoravském kraji ve 4. čtvrtletí 2012 a rok 2012*. Český statistický úřad [online]. 25. 3. 2013 [cit 2013-3-25]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/prumerna_mzda_v_jihomoravskem_kraji_ve_4_ctvrtleti_2012_a_za_rok_2012

MPSV. *Co se změní od roku 2013*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-28]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/81>

MPSV. *Doba pojištění pro nárok na důchod*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/60>

MPSV. *Důchodová reforma – základní fakta*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/72>

MPSV. *Důchodová reforma – způsob výplaty*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-24]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/73>

MPSV. *Důchodové pojištění*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3>

MPSV. *Jak funguje penzijní připojištění*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/79>

MPSV. *Penzijní připojištění*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/5>

MPSV. *Slovníček pojmů - Druhý fondový (kapitálový) pilíř*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

MPSV. *Slovníček pojmů - Investiční strategie*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-23]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

MPSV. *Slovníček pojmů - Opt-out*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

MPSV. *Slovníček pojmů - Třetí dobrovolný pilíř*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 9. 3. 2011 [cit 2012-11-26]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/247>

MPSV. *Státní příspěvek a jeho změna*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit 2012-12-01]. Dostupné z: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/80>

Odbor 71. *Důchodová reforma: Proč je nutné provést důchodovou reformu?* Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 1. 12. 2011 [cit 2012-11-22]. Dostupné z: <http://socialniporadce.mpsv.cz/cs/164>

Předdůchody. *Penzijní fond české pojišťovny* [online]. [cit 2012-12-03]. Dostupné z: <http://www.vseopenzich.cz/klient/schema-fungovani-penzijniho-systemu/jak-bude-fungovat-iii-pilir/predduchody.html>

Redakce. *Co byste měli vědět o penzijních fondech: Co je to penzijní fond?* [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisteni/co-byste-meli-vedet-o-penzijnich-fondech/>

Redakce. *II. pilíř budoucích českých důchodců.* Důchodová reforma [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-24]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisteni/ii-pilir-budoucich-ceskych-duchodcu/>

Redakce. *III. pilíř českého důchodového systému bude doplňkové penzijní spoření.* Důchodová reforma [online]. 15. 5. 2012 [cit 2012-11-28]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/penzijni-pripojisteni/iii-pilir-ceskeho-duchodoveho-systemu-bude-doplnekove-penzijni-sporeni/>

TŮMA, Ondřej. *2013: Penzijní připojištění a jeho pokračování* [online]. 28. 11. 2012 [cit 2012-12-03]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/penzijni-pripojisteni/246074-2013-penzijni-pripojisteni-a-jeho-pokracovani>

Zákon:

Česko. Zákon č. 155/1995 ze dne 30. června 1995 o důchodovém pojištění. In Sbíрка zákonů České republiky. 1995, částka 41, str. od 4730. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/duchodpoj/cast1.aspx>

Česko. Zákon č. 427/2011 ze dne 6. listopadu 2011 o doplňkovém penzijním spoření. In Sbíрка zákonů České republiky. 2011, částka 149, str. od 5624. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/doplnekove-penzijni-sporeni/cast3h1.aspx>

SEZNAMY

Tabulky

Tabulka č. 1 Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v %.....	16
Tabulka č. 2 Doba pojištění pro nárok na důchod	19
Tabulka č. 3 Změna státního příspěvku v Kč	26
Tabulka č. 4 Měsíční úložka a její vliv na daňový odpočet.....	29
Tabulka č. 5 Vyúčtování měsíční mzdy v rámci I. pilíře v Kč	33
Tabulka č. 6 Zjednodušené měsíční vyúčtování mzdy při vstupu do II. pilíře v Kč	34
Tabulka č. 7 Zjednodušené měsíční vyúčtování mzdy při vstupu do III. pilíře v Kč	35
Tabulka č. 8 Zjednodušené vyúčtování měsíční mzdy při kombinaci všech pilířů	36
Tabulka č. 9 Souhrn příspěvků odvedených do penzijního systému v Kč	37
Tabulka č. 10 Zjednodušené daňové přiznání bez ohledu na daňové zvýhodnění v Kč	39
Tabulka č. 11 Zjednodušené daňové přiznání s ohledu na daňové zvýhodnění v Kč	40
Tabulka č. 12 Souhrnný přehled příspěvků do III. Pilíře a jejich vliv na výši daně.....	41
Tabulka č. 13 Porovnání měsíčních příspěvků do II. pilíře s příspěvkem do III. pilíře v Kč.....	43
Tabulka č. 14 Zvýšení odvodů na důchodové pojištění v Kč	44
Tabulka č. 15 Výpočet výše důchodu podle let placení důchodového pojištění	45
Tabulka č. 16 Návrh odvodů na důchodové spoření v Kč	47
Tabulka č. 17 Návrh odvodů na důchodové spoření za původních podmínek v Kč	48

Grafy

Graf č. 1 Přehled ročních příspěvků do penzijního systému v Kč	37
Graf č. 2 Souhrnný přehled příspěvků do III. pilíře a jejich vliv na daň	42
Graf č. 3 Přehled ročních odvodů na důchodové spoření při navržených podmínkách	47
Graf č. 4 Přehled ročních odvodů na důchodové spoření při současných podmínkách	49

Obrázek SmartArt

Obrázek SmartArt č. 1 Časová osa důchodové reformy.....	18
---	----